ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU IOAN CUZA”

DOROHOI, BOTOȘANI

ANUL IV
NR. 4
AUGUST 2020

CUVINTE CĂLĂTOARE

REVISTĂ ȘCOLARĂ

COLECTIVUL DE REDACȚIE

REDACTORI ȘI COORDONATORI:

Prof. Elena Dămii, ISJ Botoșani

Prof. Bogdan Gheorghe Suruciuc, ISJ Botoșani

Prof. Mihaela Cătălina Olariu, Școala Gimnazială „A. I. Cuza” Dorohoi

Prof. Alina Daniela Surdu, Școala Gimnazială „A. I. Cuza” Dorohoi

Prof. Paula Mihaela Stoleru, Școala Gimnazială „A. I. Cuza” Dorohoi

COLABORATORI:

Prof. Simona Afloarei, Școala Gimnazială „A. I. Cuza” Dorohoi

Secretar Lidia Lionte, Școala Gimnazială „A. I. Cuza” Dorohoi

Prof. Andreea Adina Chelaru, Colegiul Tehnic „Gheorghe Asachi”, Botoșani

Alexandru Ioana (V B)
Bordei Bianca (VIII A)
Purușniuc Ștefana (VI A)
Surdu Ștefan (IV A)

Mulțumirile colectivului de redacție al revistei „Cuvinte Călătoare”se îndreaptă către cadrele didactice și elevii care au colaborat la apariția celui de al patrulea număr al publicației

Prof. Irimia Corina Elena
Prof. Groza Carmen
Prof. Viorel Andrioae
Prof. Apostol Alexandru
Prof. Ciocan Ramona
Prof. Frunzete Mădălina Elena

Prof. Amariei Maria
Prof. Condurache Elena
Prof. Ilașă Tomniuc Irina
Prof. Grigore Alina
Prof. Adăscăliței Elena Daniela
Prof. Huțuleac Dan Paul

ISSN 2559 – 7027 **ISSN-L 2559 - 7027**

Cuprins

Legenda țestoasei, Ștefan Surdu,clasa a III-a - prof. îndrumător, Amariei Maria, Huțuleac Dan Paul - Școala Gimnazială ,,Al. I. Cuza", Dorohoi.....5
Ghiocelul, Ioana Alexandru, clasa a V-a B - prof. îndrumător, Simona Afloarei - Școala Gimnazială ,,Al. I. Cuza", Dorohoi.....6
Miracolul primăverii, Ștefana Purușniuc, clasa a VI-a A - prof. îndrumător, Simona Afloarei - Școala Gimnazială ,,Al. I. Cuza", Dorohoi.....7
Bun rămas!, Bianca Bordei, clasa a VIII-a A - prof. îndrumător, Corina Irimia - Școala Gimnazială ,,Al. I. Cuza", Dorohoi.....8
Serbare de Crăciun – altfel, clasa a II-a B- prof. înv. primar Carmen Groza - Școala Gimnazială ,,Al. I. Cuza", Dorohoi.....10
Prevenirea traficului de persoane și droguri în rândul elevilor - prof. înv. primar Amariei Maria - Școala Gimnazială ,,Al. I. Cuza", Dorohoi.....13
Elevi de la Școala Gimnazială „Alexandru Ioan Cuza" Dorohoi calificați la etapa națională a concursului de geografie „Terra" - prof. Apostol Alexandru - Școala Gimnazială ,,Al. I. Cuza", Dorohoi.....14
Editarea imaginilor folosind resurse online - prof. Viorel Andrioae - Liceul ,,Regina Maria", Dorohoi.....15
Din folclorul copiilor - prof. înv. preșcolar Irina Ilași Tomniuc - Școala Gimnazială ,,Al. I. Cuza", Dorohoi.....17
Crearea unui logo folosind Graffiti Burn Logo Designer - prof. Viorel Andrioae - Liceul ,,Regina Maria", Dorohoi.....19
Bucuriile copilului încep alături de o familie - prof. înv. preșcolar Elena Condurache - Școala Gimnazială ,,Al. I. Cuza", Dorohoi.....20
Educația pentru diversitate prin și pentru dezvoltarea timpurie a copiilor - prof. înv. preșcolar Elena Condurache - Școala Gimnazială ,,Al. I. Cuza", Dorohoi.....23
Incluziunea şcolară a copiilor cu cerinţe educative speciale - prof. înv. primar Carmen Groza - Școala Gimnazială ,,Al. I. Cuza", Dorohoi.....27
Educația interculturală și rolul ei în societatea viitorului - prof. Grigore Alina - Școala Profesională „Sfântul Apostol Andrei", Smîrdan, Suharău, Botoșani.....30
Rolul insectelor în existența vieții pe Pamânt - prof. Ramona Ciocan – Liceul Tehnologic „Alexandru Vlahuță", Șendriceni, Botoșani.....37

Rolul și importanța activităților extracurriculare - prof. Elena Daniela Adăscăliței – Colegiul Național „Grigore Ghica”, Dorohoi 39
Programele şcolare ale disciplinelor opţionale - prof. Alina Daniela Surdu, Școala Gimnazială „A. I. Cuza” Dorohoi 42
Lectura este o călătorie interioară - prof. Grigore Alina - Școala Profesională „Sfântul Apostol Andrei”, Smîrdan, Suharău, Botoșani 44
Siguranța online - prof. Andreea Adina Chelaru, Colegiul Tehnic „Gheorghe Asachi”, Botoșani 47
Conservarea biodiversității și specii invazive - prof. Mădălina – Elena Frunzete – Școala Gimnazială nr. 1 Vorniceni 49
Necesitatea perfecționării personalului didactic auxiliar - secretar Lidia Lionte, Școala Gimnazială „A. I. Cuza”, Dorohoi 58
Învățarea colaborativă - prof. Paula Mihaela Stoleru, Școala Gimnazială „A. I. Cuza”, Dorohoi 62
Collaborative Learning - prof. Paula Mihaela Stoleru, Școala Gimnazială „A. I. Cuza”, Dorohoi 65
Strategii interactive de evaluare 68
Lista de lecturi – portofoliul, metodă alternativă de evaluare - prof. Simona Afloarei, Școala Gimnazială „A. I. Cuza”, Dorohoi 68
Resurse educaționale digitale folosite în activitățile didactice ale biologiei - prof. Olariu Mihaela Cătălina, Școala Gimnazială „A. I. Cuza”, Dorohoi 70
Conceptele specifice educației incluzive - prof. Dămii Elena, ISJ Botoșani 76
Tehnici educaționale tradiționale și moderne - prof. Rotariu Corina Daniela, Liceul „Regina Maria”, Dorohoi 82

Legenda țestoasei

Ștefan Surdu,clasa a III-a A

prof. îndrumător, Amariei Maria, Huțuleac Dan Paul - Școala Gimnazială „Al. I. Cuza”, Dorohoi

Odată, demult, tare demult trăia o broască mică și ciudată de care toate broaștele râdeau și care nu se putea apăra de răutatea lor. Broasca fugi departe ca să nu se mai simtă necăjită.

Într-un sfârșit a ajuns într-un loc bizar unde a găsit o puzderie de pietre mari și mici. Broasca era atât de necăjită și rușinată încât voia să fie una cu apa și stâncuțele și să nu mai fie nevoită să se apere de ceilalți. Zânei apelor i s-a făcut milă de ea și a rostit o vrajă prin care un pietroi i-a devenit casă pentru a avea și ea un adăpost. Încântată, broscuța a plecat înapoi să le arate și fraților ei minunea.

Când a ajuns, neamurile broaștei au rămas surprinse să vadă o creatură așa miraculoasă încât i-au spus:

- Tu cine mai vrei să fii?

- Eu sunt surioara voastră.

- Ba nu! protestară broaștele. Tu ești străină!

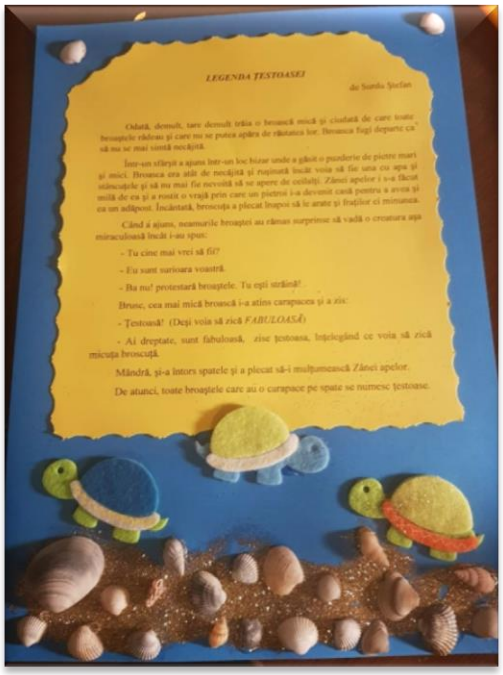
Brusc, cea mai mică broască i-a atins carapacea și a zis:

- Țestoasă! (Deși voia să zică *FABULOASĂ*)

- Ai dreptate, sunt fabuloasă, zise țestoasa, înțelegând ce voia să zică micuța broscuță.

Mândră, și-a întors spatele și a plecat să-i mulțumească Zânei apelor.

De atunci, toate broaștele care au o carapace pe spate se numesc țestoase.

Ghiocelul

Ioana Alexandru, clasa a V-a B

prof. îndrumător, Simona Afloarei - Școala Gimnazială „Al. I. Cuza”, Dorohoi

De sub zăpada dalbă
Un foșnet slab se auzi
Și o petală albă
Plăpândă se zări.

Apoi, încetinel,
Răsare cu sfială,
Un firav ghiocel,
Un semn de primăvară.

O rază, cam mirată,
Îl întrebă cu drag:
Ai apărut acum,
Cu primăvara-n prag?

Bine-ai venit din nou
Te-am așteptat nespus
Să ne aduci un semn
Că iarna grea s-a dus!

Miracolul primăverii

Ștefana Purușniuc, clasa a VI-a A

prof. îndrumător, Simona Afloarei - Școala Gimnazială „Al. I. Cuza”, Dorohoi

Mezina anotimpurilor, divina primăvară a poposit suavă pe meleagurile noastre. Natura emoționată i se închină asemneni unei crăiiese dătătoare de viață.

Dimineţile calde de primăvară îndeamnă la visare, pe când pământul doarme în lumina umedă și nehotărâtă , iar soarele se oglindește în bobițele străvezii de rouă. La un moment dat, o suliță de foc străpunge perdeaua de nori, iar porțile se deschid sub calda binecuvântare a astrului ceresc. Câțiva nori zgrunțuiți ce zugrăvesc pânza azurie a cerului prind a se rumeni pe margini.

În liniștea sfântă a codrului, stropii de lumină scapără în roua dimineții, ce picură din streașina de ramuri. Șoapta plăcută a vântului mângâie frunzele de smarald ale copacilor care chicotesc vesele, scăldate în revărsarea de lumină a răsăritului. Cucul, asemeni unui ceasornic destoinic, prin cântecul său inconfundabil, vestește triumful luminii asupra întunericului.

Râul, după o îndelungată amorțire, se trezește domolit și gânditor, tolănit în spintecătura dealurilor, ca un balaur ostenit, tremurându-și solzii sclipitori în soare. Apa sa își spune povestea în tihnă, iar sălciile bătrâne, cu coapsele implantate în maluri, o ascultă răbdătoare.

Boarea dimineții fură puful păpădiilor ce formează un arc de umbrelute argintii. Lalele maiestuoase, asemeni unor străjeri falnici, își înalță lujerii verzi pe care sunt așezate cupele de petale multicolore. Florile fragilen își primesc cu ospitalitate musafirii zburători: fluturași zglobii, harnicile albine și gărgărițe dichisite. Parfumul seducător al liliacului atrage mulți admiratori, împrăștiind miresme îmbietoare.

Întreaga natură suferă transformări spectaculoase, ca o lume tăinuită, plină de vrăji. Te uiți înmărmrit ca la o minune. Freamătul plopilor, vuietul râului, trilurile păsărilor par glasuri omenești ce ne povestesc întâmplări, amintiri frumoase din vremurile de demult...

Bun rămas!

Bianca Bordei, clasa a VIII-a A
prof. îndrumător, Corina Irimia - Școala Gimnazială „Al. I. Cuza”, Dorohoi

Am ajuns să vă scriu azi, la final de gimnaziu: e ironic cum au trecut anii. Mai ieri parcă învățam primele litere și ne speriam când auzeam de tabla înmulțirii... Am fost împreună opt ani. Am trecut împreună prin teste și ascultări ca firul prin ac. În acest timp, ne-am schimbat cu toții enorm. Am trecut prin diferite stări, încercând să ne regăsim. Am aspirat mereu să ne descoperim pe noi înșine, să aflăm cine suntem, și am făcut asta împreună. Ne-am certat și ne-am împăcat, am râs și am plâns, am suferit unul alături de celălalt, iar asta ne-a apropiat. Am învățat că, înainte de a crește ca oameni, trebuie să creștem și ca suflete. Când am intrat pentru prima dată pe ușa clasei noastre, priveam uimiți în jur, încercând să ne dăm seama ce căutam noi acolo. Astăzi am călcat pragul pentru ultima dată în calitate de elevi ai Școlii Gimnaziale „Alexandru Ioan Cuza”, cu sufletul plângând de apăsarea despărțirii...

Acum, la final de drum, tot ceea ce putem să spunem este un simplu „Mulţumim!”. Mulţumim tuturor profesorilor care ne-au fost alături, ne-au învăţat şi ne-au sprijinit! De asemenea, îi mulțumim și îi purtăm un respect deosebit doamnei Corina Elena Irimia Sturzu! Deși nu terminăm acest capitol sub îndrumarea ei, ne-a purtat de grijă și ne-a ajutat pe tot parcursul celor 4 ani de gimnaziu! Vă mulțumim din suflet pentru tot ce ați făcut, pentru că ne-ați învățat și pentru că ați crezut și credeți în continuare în noi ! Știm că v-am și supărat și sperăm că nu este prea târziu pentru a ne cere scuze...

Înainte să ne dăm seama, am crescut în inimile celorlalți, iar ceilalți au crescut în inimile noastre. Locul pe care l-ați ocupat voi în sufletul meu va fi veșnic acoperit de amintirea acestor opt ani, pentru că iubirea pe care o simt acum nu poate fi înlocuită de niciun alt sentiment. În acest continuu proces de învățare și de aplicare a celor învățate, drumul nostru va fi presărat și cu obstacole, și cu greșeli din care vom extrage învățături. Însă, un lucru e sigur: oricât de împliniți și de fericiți vom ajunge, tot vom privi cu nostalgie în trecut și ne vom aduce aminte de această perioadă din viața noastră, ce urmează să se încheie.

Dragi colegi, vă urez tot ce e mai bun. Să vă împliniți visele și niciodată să nu ezitați să vă întrebați dacă persoana care sunteți e cea care vreți voi să fiți. Sper să nu mă uitați, așa cum și mie îmi este imposibil să vă uit. O parte din sufletul meu vă va aștepta mereu, în aceeași clasă peste care se va așeza praful, în aceeași bancă mirosind a lemn vechi. Peste zece ani, peste douăzeci de ani, peste cincizeci de ani...

Dragi profesori, fără voi nu am fi reușit. Pe lângă gramatica, geometria și istoria predată, ne-ați învățat de asemenea și câte puțin

din ceea ce o să urmeze pentru noi. Cu toții veți rămâne la loc sigur în sufletele noastre, ca dictatorii unor rătăcitoare fragmente culese de pe paginile vieții.

Serbare de Crăciun – altfel, clasa a II-a B

prof. înv. primar Carmen Groza - Școala Gimnazială „Al. I. Cuza”, Dorohoi

„Copilăria este o lume de miracole și de uimire a creaţiei scăldate în lumină,ieşind din intuneric, nespus de nouă și proaspătă și uluitoare.”

Eugen Ionescu

Perioada Sărbătorilor de iarnă are, în fiecare an, un aer magic. Crăciunul înseamnă zăpadă, bucurie și nu în ultimul rând prilej de petrecere. Dacă mitul bătrânului Moș reușește încă să topească și cele mai înghețate inimi, cum oare este văzut Crăciunul prin ochii inocenți de copil? David: „I-am făcut o scrisoare moșului și aștept să-mi aducă cadouri!” Andreea:„Am fost cuminte ,am scris o scrisoare moșului și la anul o să fiu la fel de cuminte!” Albert: „Am pregătit o surpriză pentru moșu ca să îmi aducă mai multe cadouri!”

Ca în fiecare an serbarea de Crăciun reprezintă unul din momentele cele mai încărcate de emoție pentru copii, părinți, bunici și cadre didactice .

Anul acesta noi,clasa a II- a B , ne-am gândit să facem o altfel de serbare .

Așa cum Crăciunul durează trei zile și serbarea noastră s-a desfășurat pe parcursul a trei zile.

În prima zi i-am avut ca invitați pe părinți .Împreună cu ei am decorat ornamente pentru brad,am împodobit bradul și am cântat colinde.La sfârșitul activității l-am așteptat cu emoție pe Moș Crăciun care ne-a încântat cu daruri frumoase.

În cea de-a doua zi i-am colindat pe colegii noștri ,Ilaș Marian și Mihai Tudor, de la complexul de apartamente „Casa mea”.Colegii noștri ne-au primit cu multă bucurie și căldură în casa lor.

În a treia zi am organizat în clasă o petrecere cu ceai și popcorn.Am vizionat filmul Singur acasă ,am cântat și am dansat .

A fost o serbare de neuitat!

Prevenirea traficului de persoane și droguri în rândul elevilor

prof. înv. primar Amariei Maria - Școala Gimnazială „Al. I. Cuza”, Dorohoi

Consiliul elevilor Școlii Gimnaziale „Alexandru Ioan Cuza” din Dorohoi coordonat de doamna profesor Amariei Maria a marcat luni, 14 octombrie, *Săptămâna traficului de persoane* din cadrul Campaniei „Dă-i libertate. Nu-i plăti exploatarea”.

Acțiunea a fost realizată de către comisar de poliție Orza Liliana, inspector de specialitate Stadler Laura, inspectorul de specialitate Moisoiu Mihai din cadrul Agenției Naționale Împotriva Traficului de Persoane – Centrul Regional Suceava și profesorii diriginți din cadrul școlii. Activitatea a cuprins dezbateri interactive cu elevii claselor a VIII-a axate pe problematica riscurilor de victimizare pe linia traficului de persoane prin toate formele sale.

Activitățile din cadrul Consiliului elevilor au continuat miercuri, 16 octombrie, prin activități realizate în parteneriat cu Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Botoșani, director Axinciuc Vlad.

Scopul acestor întâlniri vizează cu prioritate conștientizarea factorilor de risc și abordarea educației pentru prevenirea situațiilor de risc a grupurilor vulnerabile, în scopul identificării modalităților eficiente de prevenire și înlăturare a expunerii beneficiarilor la fenomenul traficului de persoane și consumului de droguri.

Elevi de la Școala Gimnazială „Alexandru Ioan Cuza” Dorohoi calificați la etapa națională a concursului de geografie „Terra”

prof. Apostol Alexandru - Școala Gimnazială „Al. I. Cuza”, Dorohoi

În data de 29.02.2020 a avut loc etapa județeană a concursului de geografie „Terra”, organizat de Liceul Teoretic „Grigore Antipa” Botoșani.

Au participat 134 de elevi, din care 50 la clasa a V-a, 55 la clasa a VI-a, și 34 la clasa a VII-a.

Pentru etapa națională s-au calificat și doi elevi de la Școala Gimnazială „Alexandru Ioan Cuza” Dorohoi. Este vorba despre Nacu Ștefan-Antonio din clasa a V-a care a obținut nota 10, fiind singura din județul Botoșani. Acesta va fi însoțit în etapa următoare de către elevul Andrieș Vasile, tot din clasa a V-a cu nota 9, ce deține poziția a patra în județ. Ambii elevi sunt coordonați de prof. Apostol Alexandru.

CONCURS INCLUS ÎN CALENDARUL CONCURSURILOR ȘCOLARE NAȚIONALE 2019-2020
ORGANIZAT DE M.E.C.

EDIȚIA a VIII-a,
29 februarie 2020

CONCURSUL NAȚIONAL DE GEOGRAFIE „TERRA”
pentru clasele V-VII - faza județeană

Premiul I

Se acordă elevei/elevului NACU ȘTEFAN ANTONIO, clasa a V-a,
de la unitatea școlară ȘCOALA GIMNAZIALĂ „AL. I. CUZA” - calificat etapa națională
localitatea DOROHOI, județul BOTOȘANI,
coordonat de profesor APOSTOL ALEXANDRU.

Inspector școlar general,
Prof. Gabriel HĂRȚIE

Inspector școlar pentru
specialitatea geografie,
Prof. Mihaela FILIP

CONCURS INCLUS ÎN CALENDARUL CONCURSURILOR ȘCOLARE NAȚIONALE 2019-2020
ORGANIZAT DE M.E.C.

EDIȚIA a VIII-a,
29 februarie 2020

CONCURSUL NAȚIONAL DE GEOGRAFIE „TERRA”
pentru clasele V-VII - faza județeană

Premiul II

Se acordă elevei/elevului ANDRIEȘ VASILE, clasa a V-a,
de la unitatea școlară ȘCOALA GIMNAZIALĂ „AL. I. CUZA” - calificat etapa națională
localitatea DOROHOI, județul BOTOȘANI,
coordonat de profesor APOSTOL ALEXANDRU.

Inspector școlar general,
Prof. Gabriel HĂRȚIE

Inspector școlar pentru
specialitatea geografie,
Prof. Mihaela FILIP

Editarea imaginilor folosind resurse online

prof. Viorel Andrioae - Liceul ,,Regina Maria", Dorohoi

În prezent, una dintre cele mai cele mai confortabile modalitățile de editare a imaginilor este utilizarea site-urilor specializate în acest domeniu care oferă în mod gratuit posibilități de modificare și salvare a imaginilor prelucrate.

O astfel de resursă este https://www.photoeditor.com/

Site-ul oferă un meniu (File) prin intermediul căruia: se poate încărcă imaginea de pe calculator sau de pe un site; se poate face o fotografie (selfie) iar în urma prelucrărilor, imaginea obținută se poate salva ca fișier **.jpg, .png, .gif** sau **.pdf**.

Din prelucrări posibile:

-decupare (folosind din meniul ***Basic***, opțiunea ***Crop*** urmată de apăsarea butonului ***Apply***)

-redimensionare (***Basic*** -> ***Resize***)

-rotire (***Basic*** -> ***Flip / Rotate***)

-modificarea efectelor de expunere, constrast, umbră, strălucire, evidențiere (***Basic*** -> ***Exposure***)

-modificare saturare, vibrații, posterizare, nuanțare; stabilirea temperaturii de culoare, a intensității de roșu/ verde/ albastru; modificarea curbei RGB; estomparea sau accentuarea imaginii; eliminarea ochilor roșii; corectarea distorsiunii lentilei (toate disponibile prin intermediul meniului ***Basic***)

Un efect interesant este ***Rubber stamp/Clone*** (tot din meniul ***Basic***) folosit de obicei pentru a reconstrui/completa fundalul unei imagini. De exemplu, în urma aplicării acestui efect s-a obținut modificarea următoarei imagini (în stânga este imaginea inițială iar în dreapta cea prelucrată).

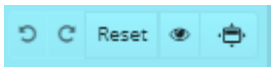

Folosind meniul ***Draw***, se pot introduce imagini predefinite (acestea sunt grupate pe categorii: animale, săgeți, clădiri, oameni, mijloace de transport și altele), imagini care pot fi redimensionate, rotite și poziționate oriunde peste imaginea inițială. De asemenea, tot din acest meniu se poate introduce text pe imagine.

Prin intermediul meniului ***Filters*** se pot aplica diferite filtre. Printre cele mai interesante sunt: *Autocorrect; Brownie, Clarity, Cross Process, Gotham, Love, Nostalgia, Pinhole, Sunrise*.

Prin intermediul meniului ***Effects*** se pot aplica diferite efecte. Interesante sunt cele din categoria: *Borders & Frames; Fantasy frame; Duotone, Oil Paint, Chromatic shift,Sketch,Vignette, lensDistorsion, Denoise, Swirl, Bulge/Pinch* .

Foarte utile sunt butoanele din colțul din dreapta sus: *Undo* permite anularea ultimei modificări efectuate asupra imaginii; *Reset image* permite revenirea la imaginea inițială; *Show original image* - trebuie ținut apăsat acest buton pentru a vedea imaginea inițială.

Din folclorul copiilor

prof. înv. preșcolar Irina Ilași Tomniuc - Școala Gimnazială „Al. I. Cuza”, Dorohoi

Muzica, această minunată artă a sunetelor, reprezintă un mijloc unic și eficient in dezvoltarea și educația copilului.

Fiecare cântec audiat sau interpretat, aduce cu sine un conținut nou de idei și fapte, care fac sa crească zestrea spirituală a copilului, capacitatea de a vedea, de a înțelege, de a simți, de a aprecia.

Întâlnirea preșcolarilor din mai multe grădinițe,care cântă și se mișcă în ritmul muzicii, va oferi tuturor factorilor implicați (familie, educatoare, spectatori), un spectacol grandios, plin de candoare și veselie, izvorat din suflet de copil și din bucuria de a cânta din zestrea neamului românesc.

Tradițiile și obiceiurile românilor, diferă de la o zonă la altă, dar frumusețea lor, unicitatea și ineditul sunt cuvinte care nu lipsesc din nici o descriere.

Folclorul copiilor s-a transmis din generație în generație, fără școala propriu-zisă, prin școala vetrei părintești, continuata la școala vieții, a muncii, a vetrei satului, a mediului socio-cultural.

Folclorul copiilor constitue un gen de muzică de sine stătător, îl însoțește pe copil în toate manifestările sale.

Educatorul, are ca misiune prioritară, cultivarea emisiei vocale.

Aceasta este o activitate de o înaltă ținută artistică, conștientă, cu scopul de a înfrumuseța sunetul vocal și de a-l face mai acceptabil pentru ascultător.

Și în anul acesta scolar, împreună cu preșcolarii de la grupa „Voiniceii” de la Școala Gimnazială „AL. I. Cuza” Dorohoi ,având ca nume de scena “ROMÂNCUȚELE” am obținut premii fruntașe la concursuri interjudețene „Fir de Mărțișor”, „Do-re-mi” „Moștenitorii”, printre care aș aminti:

Premiul I-Romăncuțele-Moștenitorii.

Premiul I-Delia Munteanu-„Fir de Mărțișor”.

Premiul I-Delia Munteanu-„Do-re-mi”.

INSPECTORATUL SCOLAR AL JUDETULUI BOTOS
SCOALA GIMNAZIALA NR.1 DOROHOI
GRADINITA NR.8 DOROHOI

Diploma

Premiul I

Se acordă MUNTEANU DELIA- (clasa I)

de la Școala/Grădinița ȘCOALA GIMNAZIALĂ „Al. I. CUZA" DOROHOI

îndrumător Prof. ILAȘ-TOMNIUC IRINA pentru rezultatele obținute la

Concursul interjudețean "Fie de martisor" inscris in CAERI 2019 pozitia 446.

Secțiunea interpretare

Inspector școlar general, Director,

Inspector școlar, prof. Veronica Ioana

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN BOTOȘANI
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „ȘTEFAN CEL MARE ȘI SFÂNT" DOROHOI
CETATEA COPIILOR DOROHOI

Diploma

Se acordă

PREMIUL I.....

Interpretului/formației MUNTEANU DELIA

de la ȘCOALA GIMN. "AL. I. CUZA" localitatea DOROHOI

îndrumător IRINA ILAȘI-TOMNIUC

pentru participarea la

CONCURSUL INTERJUDEȚEAN DE INTERPRETARE ARTISTICĂ

„DO - RE - MI"

Ediția a XVI-a, 2 iunie 2019

CAERI Domeniul cultural-artistic la poziția 469.

Inspectoratul Școlar Județean Botoșani
Inspectorii școlari pentru Educație Timpurie
Prof. Cristina Sfecla

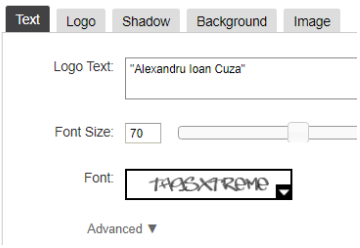
Grădinița cu PP "Ștefan cel Mare și Sfânt" Dorohoi
Director
Prof. Antonia - Daniela Popa

Clubul Copiilor Dorohoi
Director,
Prof. Marcel Popa

Crearea unui logo folosind Graffiti Burn Logo Designer

prof. Viorel Andrioae - Liceul „Regina Maria”, Dorohoi

Un mod artistic de a scrie mesaje cu ajutorul calculatorului este dat de utilizarea gratuită a platformei https://flamingtext.com/logo/Design-Graffiti-Burn .

În secțiunea ***Text***: se introduce textul, se poate modifica dimensiunea fontului (sunt permise valori între 5 și 199) și se alege fontul (acestea sunt dispuse pe categorii; printre cele mai interesante categorii: *Featured*, *Popular*, *3D*, *FontBats*, *Handwriting*, *Script*).

Accesarea opțiunilor disponibile prin apăsarea butonului ***Advanced*** oferă următoarele posibilități: stabilirea distanței dintre caractere (*Letter Spacing*), stabilirea înclinării textului spre stânga sau dreapta (*Slant*) – valorile negative înclină textul spre stânga iar cele pozitive spre dreapta (valoarea 0 pentru opțiunea *Slant* este folosită când se dorește ca textul să nu fie înclinat); stabilirea înclinării textului pe verticală (*Vertical Slant*).

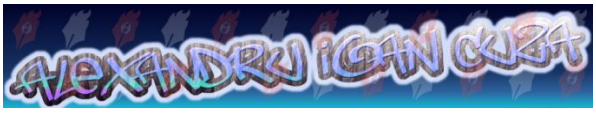
Opțiunile disponibile în secțiunea ***Logo***: *Fill* (se stabilește culoarea, modelul sau variația de culori <Gradient> folosite pentru a umple caracterele textului), *Outline* (culoarea, modelul sau gradientul liniei de contur), *Outline Size* (grosimea liniei de contur).

Secțiunea ***Shadow*** se folosește pentru a stabili parametrii pentru umbra textului (efectul *Glow* este printre cele mai interesante).

Secțiunea ***Background*** permite stabilirea fundalului pentru logo-ul creat. Acesta poate fi: transparent, cu o singură culoare, folosind un model (*pattern*), variație de culori (*gradient*) sau *Sunburst*.

Pentru a putea salva logo-ul creat, se apasă pe butonul *Next* și apoi click dreapta pe imagine și

Salvează imaginea ca …. . Imaginile pot fi salvate doar ca fișiere .png

Bucuriile copilului încep alături de o familie

prof. înv. preșcolar Elena Condurache - Școala Gimnazială „Al. I. Cuza”, Dorohoi

În familie copilul poate să-şi investească toate resursele emoţionale, să înveţe să şi le controleze pentru că asigurarea unui mediu afectiv va constitui garanţia pentru o dezvoltare armonioasă. Familia este mediul esenţial care poate influenţa dezvoltarea şi destinul copilului prin securizare materială, dragoste şi educaţie.

Familia îndeplineşte două funcţii generale, ce variază sub aspectul practic de-a lungul istoriei, dar ele rămân majore în orice timp şi în orice loc: asigurarea confortului prin satisfacerea nevoilor tuturor membrilor familiei, şi creşterea noilor generaţii.

Când funcţionarea sistemului este benefică şi membrii ei sunt fericiţi, prin intervenţia mecanismului de homeostazie (mecanism ce asigură supravieţuirea), se asigură funcţionarea în acelaşi mod, cu continuitate. Dacă, însă, familia a creat roluri nefericite, această homeostazie, cu scopul de a menţine sistemul familiei se destramă sau dispare. De asemenea, familia îndeplineşte o serie de funcţii pe care alte grupuri nu pot să le satisfacă, departajându-se de acestea, asigurându-şi specificitate, durabilitatea şi universalitatea ca formă de comunitate.

Unele studii accentuează o anumită funcţie ca fiind fundamentală şi exclusivă a familiei - cea de socializare primară a descendenţilor, cu scopul integrării corespunzătoare a acestora în societate, şi, la fel de fundamentală şi exclusivă, cea de asigurare a securităţii emoţionale a adulţilor.

H. H. Stahl, remarcabil sociolog, membru al şcolii sociologice de la Bucureşti, clasifică funcţiile familiei în două mari categorii: funcţii interne şi funcţii externe, primele contribuind la crearea unui unui regim de viaţă intimă menit să asigure tuturor membrilor un climat de securitate, protecţie şi afecţiune; al doilea grup de funcţii asigurând dezvoltarea firească a personalităţii fiecărui membru al grupului, socializarea şi integrarea sa corespunzătoare în viaţa socială. (Voinea, Maria, Psihosociologia familiei, Editura Universităţii, Bucureşti, 1996, p. 42).

Funcţia educativă a familiei. Familia este prima instanţă de socializare, atât ca etapă a acestui proces, cât şi ca amprentă fundamentală asupra personalităţii individului. În familie copilul deprinde prin intermediul socializării primele noţiuni cu privire la datorie, responsabilitate, interdicţie, marcând dezvoltarea unei structuri generalizate a cunoştinţei morale şi juridice.

În cadrul familiei are loc modelarea personalităţii copilului, trecerea de la un comportament normativ(reglat din exterior), la un comportament normal(bazat pe autoreglare şi autonomie morală). Fiind un mediu afectiv şi protector, familia asigură copiilor securitate, îngrijire, subzistenţă, sprijin material şi moral, toate acestea regăsindu-se în personalitatea şi conduita lor.

Valorile după care funcţionează o familie normală, matură, sănătoasă sunt capacitatea de a iubi şi de a munci cu scopul producerii bunurilor necesare convieţuirii. O funcţie definitorie a familiei este aceea de a genera iubire faţă de toţi membrii săi.

„Familia este prin definiţie cadrul de satisfacere al nevoilor membrilor ei. Nevoile de bază, fiziologice sunt la fel de importante ca şi nevoia de securitate, de dragoste şi apartenenţă, de recunoaştere. Toate aceste nevoi categorisite de Maslow ca fiind nevoi de tip D, care apar prin lipsă şi împing individul la a căuta satisfacţie , depind de ceilalţi, de cei din jurul individului, de ceilalţi membri ai familiei. Este evident faptul că o familie în care legăturile dintre membrii ei nu sunt de dragoste şi respect, nu poate constitui un cadru propice de satisfacere a nevoilor umane şi deci de dezvoltare normală." (Muntean, Ana,; Popescu, M.; Popa, S., Victimele violenţei domestice: copiii şi femeile, Editura Eurostampa, Timişoara, 2001, p.143).

În funcţie de felul cum cei din jur, mai ales părinţii, ştiu să vină în întâmpinarea nevoilor lui şi să înţeleagă, în satisfacerea acestor nevoi, caracteristicile care ţin de vârsta copilului, depinde dezvoltarea optimă a copilului pentru a deveni o fiinţă normală, capabilă de a fi fericită, sau dimpotrivă evoluează la polul opus.

Există câteva abilităţi de care părintele are nevoie pentru a fi un părinte bun. Cele mai importante astfel de abilităţi şi de care depinde modul în care părintele îşi percepe copilul (nevoile şi dezvoltarea lui emoţională) sunt:

- abilitatea părinţilor de a da prioritate satisfacerii nevoilor de bază ale copilului, însemnând următoarele aspecte: importanţa de a vorbi cu copilul în timpul îngrijirii, de a lăsa timp pentru a răspunde în felul lui, de a-l stimula tactil, de a răspunde chemărilor copilului, de a reconforta copilul când plânge luându-l în braţe şi vorbindu-i cu blândeţe;

- abilitatea de a oferi copilului experienţe noi, de a-l stimula cognitiv şi afectiv: copilul trebuie ajutat să descopere lumea în care există, părintele trebuie să îngăduie acest lucru; -
abilitatea de a avea o relaţie empatică cu copilul său: de a diferenţia şi identifica, numi, gândurile şi sentimentele celeilalte persoane, de a prelua rolul altuia din punct de vedere mintal, de a se pune în locul celeilalte persoane, de a răspunde în funcţie de sentimentele celuilalt;

- abilitatea de a-şi înfrâna propriile dureri şi porniri agresive fără a le răsfrânge în relaţia cu copilul: o anumită toleranţă a părintelui. În special la părinţii imaturi s-au găsit cauzele tratamentului agresiv faţă de copii lor

- problemele lor emoţionale, psihozele, retardul mintal, dependenţa de alcool şi droguri;

- capacitatea de a avea aşteptări realiste faţă de copil: aşteptările pot stimula copilul, provocându-l la dezvoltarea acelor trăsături pe care părintele le aşteaptă. Dacă părintele face greşeala de a repeta mereu că nu e bun de nimic, acest lucru va conduce la pierderea încrederii de

sine şi în capacităţile lui, şi aşteptările prea mari şi cele prea mici conducând la frustrare sau lipsa de stimulare;

- capacitatea de a percepe copilul în mod realist: de modul în care îl percepe pe copil depinde atitudinea şi comportamentul faţă de el;

- abilitatea de a răsplăti, valoriza copilul: părintele trebuie să înţeleagă nevoia copilului de a fi încurajat şi apreciat, de a remarca şi comportamentele pozitive, cât şi pe cele negative. Uneori părinţii deţin aceste abilităţi, dar în situaţii mai dificile, de criză, ajung să-şi neglijeze copilul, iar alteori aceştia îşi neglijează din start copilul şi îl expun constant la diferite tipuri de neglijări, mai ales neglijării fizice şi emoţionale. În general, neglijarea copilului apare pe un fundal al indiferenţei şi ignoranţei parentale vizavi de nevoile copilului. Este foarte adevărat că, de multe ori, conflictele intrafamiliale constituie factorul favorizant apariţiei neglijării copilului de către părinţi.

Funcţiile şi rolurile parentale sunt distorsionate, preocuparea pentru copil trece pe plan secundar, iar efectele caracteristice violenţei intrafamiliale sunt resimţite puternic de către copii, atât pe plan afectiv cât şi în planul dezvoltării fizice şi sociale.

„Familia rămâne grupul social vital în asigurarea îngrijirii, protecţiei şi educaţiei copilului. În contextul schimbărilor sociale, se constată o diversificare a modelelor familiale: frecvenţa crescută a coabităţilor (concubinaje), creşterea numărului divorţurilor, a familiilor monoparentale, opţiunea unor femei de a avea un copil în afara Didactica nr.22 20 căsătoriei, noile forme coexistând cu modelul clasic al familiilor conjugale.” (Ghid de bune practici pentru prevenirea abuzuluiasupra copilului, Organizaţia salvaţi copiii/ Alternative Sociale, Bucureşti, 2002, p.23).

Educația pentru diversitate prin și pentru dezvoltarea timpurie a copiilor

prof. înv. preșcolar Elena Condurache - Școala Gimnazială „Al. I. Cuza”, Dorohoi

Lumea în care trăim este plină de provocări. Multe dintre miturile cu care eram obișnuiți sunt puse sub semnul întrebării. Copiii trăiesc într-o lume globala și competitivă. Televiziunea, computerul, internetul fac parte din lumea copiilor, iar în această lume a accelerării, a competiției și a polarizării întâlnim numeroase inegalități înrădăcinate în societățile din întreaga lume, inegalități rezultate ***din cine suntem și ce suntem***. Toate generează suferință și îi afectează pe cei care trăiesc și deopotrivă, pe cei pe care le perpetuează, fie ca indivizi particulari sau ca reprezentanți ai unor instituții. Inegalitățile care pornesc de la etnie și cultură rezultă din faptul că cei care aparțin acelui grup au un background diferit de cel al populației majoritate, cel mai adesea se referă la discriminare. Primii ani din viața copilului, sunt esențiali pentru învățare și pentru dezvoltarea comportamentelor și atitudinilor, incluzând aici atitudini și comportamente față de cei diferiți de ei.

Diversitatea este caracteristică a vieții cotidiene și o valoare a societăților contemporane globalizate. Dacă avem în vedere, relevanța noțiunii de diversitate pentru dezvoltarea copilului și pentru învățare, două perspective sunt foarte prolifice: perceperea diferențelor și rolul lor în construirea identității; respectarea și valorificarea diferențelor în procesul de socializare.

Diferența este o noțiune relativă care presupune două elemente: luarea în considerare a asemănărilor, perceperea și asumarea diferențelor care fac parte din procesul de construire a identității. Diferența îl conține pe celălalt, elementul la care se raportează, sau cu ajutorul căruia se identifica subiectul. Diferența și asemănarea se presupun reciproc. Conștiința de sine se construiește pe impresia că fiecare dintre noi este altul și altfel față de celălalt. Fiecare dintre noi se afirmă pe sine prin diferențiere din copilărie până la bătrânețe. La nivel social, diferența poate fi interpretată ca reflecția asupra celuilalt, responsabilitate în raport cu celălalt. Înțelegerea educației pentru toți nu poate fi realizată fără o schimbare a percepțiilor, a imaginilor și ideilor tradiționale despre educație. Nu putem înțelege educația pentru toți dacă nu vedem, acționăm și înțelegem educația altfel – ca proces, iar oamenii – ca actorii ei. Toți avem nevoie de educație, nu numai unii dintre noi. Societatea este formata din toți și nu numai din unii. Educați sau mai puțin educați suntem parte a întregului și dăm fiecare identitate și specific comunității din care facem parte. Valoarea unui om e dată de unicitatea sa, de ceea ce reprezină el prin particularitățile, caracteristicile, capacitățile și competențele pe care le are, dar și de modul în care este integrat social. Fiecare om are dreptul de a beneficia de sprijin pentru formarea și integrarea lui socială și individuală. Copiii au dreptul de a se forma și dezvolta cât mai adecvat pentru a-și construi unicitatea și a participa la identitatea socială

și culturală din care fac parte. Societatea trebuie să-i sprijine prin politicile derulate la început la nivelul familiei, apoi prin grădiniță și școală.

Educația pentru toți se definește ca: *educație de calitate, eficență, responsabilitate, pluridisciplinaritate, proces complex, strategie de respectare a drepturilor, evidențiere a valorii umane.*

Educația pentru toți ne îndeamnă să gândim diferit față de modul tradițional în care înțelegem și realizăm formarea copiilor. Educația pentru toți copiii este o cerință clara și fermă a epocii noastre determinate de nevoile acute ale timpului prezent. Procesul educativ trebuie să se adreseeze tuturor și să se concentreze pe soluții adecvate la adaptarea față de diversitatea și unicitatea umană. Ca fenomen social caracterizat prin planificare, organizare, educația este firesc să se adreseze pentru toți, pentru că e societatea e alcătuită din toți. Atunci când vorbim de educație pentru toți copiii ne referim la programe de educație cât mai incluzive care să asigure accesul și participarea tuturor, valorizând diversitatea și acordând importanță fiecărui copil. Nu e suficientă includerea unui copil, într-un grup educativ/ unui program. Programul trebuie să se schimbe în asa fel încât fiecare copil să fie bine primit. Nu putem vorbi despre o grupă de copiii că este incluzivă. Este o grupă cu practici educative incluzive, decât atunci când educația cuprinde tot programul, practici, management și acțiuni permanenete cu copiii. Educația incluzivă presupune abordare, politici și practici în același sens. O idee de bază în asigurarea educației incluzive, este prevederea conform căreia toți copiii trebuie să învețe împreună. Educația incluzivă, pentru toți, se confundă de multe ori cu integrarea copiilor cu cerințe educative speciale. Cele două procese nu sunt identice. Educația incluzivă înseamnă sprijin și educație pentru toți, grijă și atenție pentru fiecare. O grădiniță incluzivă se adaptează nevoilor și particularităților copiilor, centrul precupărilor fiind acela de a oferi ocazii de dezvoltare și învățare, fiecăruia în parte. Curriculumul trebuie să fie flexibil, deschis, permițând adaptări succesive. Educația incluzivă în gradiniță ne duce cu gândul, în primul rând, la copiii cu CES. Nu este suficient să ne referim numai la această categorie de copii, cu atât mai mult că educația incluzivă evită orice formă de ierarhizare și de etichetare a copiilor. Unii copii au nevoie să fie sprijiniți pentru ca au caracteristici, particularități, stiluri de învățare și ritmuri de dezvoltare diferită de ale celorlalți. Există de asemenea și anumite situații de risc în care educatorul trebuie să cunoască trăirile și comportamentele copilului pentru a-l sprijini. Riscurile pot apărea din modul de dezvoltare a copilului, din mediul socio-cultural din care face parte, din relațiile de familie, din modelele formale educaționale, ce pot exercita un stres asupra copilului care nu corespunde normalității.

Concepte care ne facilitează educația pentru toți:

Cerințele educative speciale (CES) sunt toate acele nevoie, cerințe educative întâlnite la orice copil, pe o perioadă sau alta a dezvoltării sale și care apar din dizabilitate sau din orice tip de dificultate de învățare.

Riscul este o situație care poate împiedica sau deforma dezvoltarea copilului.

Integrarea descrie eforturile făcute pentru a introduce copilul într-o clasă obișnuită.

Incluziunea este o politică și un proces care permite tuturor copiilor să participe la toate programele.

În abordarea educației pentru toți sunt cunoscute și acceptate următoarele principii de bază: viitorul societății depinde de modul în care creștem și educăm azi toți copiii; necesitatea valorizării și sprijinirii fiecărui copil; fiecare copil este unic; diversitatea copiilor reprezintă o resursă de învățare și dezvoltare pentru toți; fiecare copil are dreptul la educație și la sprijin adecvat pentru a participa la procesul educativ; identificarea resurselor materiale, umane, metodologice și spirituale adecvate.

Dezvoltarea copilului în perioada preșcolară constituie o preocupare, nu numai a familiei, dar și a sistemului general de învățământ prin programele elaborate și derulate în grădinițe. Orice grădiniță e terenul unei învățări timpurii, a regulilor sociale și punctul de desfășurare a programelor proiectate și planificate pentru integrarea educațională și socială a tuturor copiilor. Familia are rolul ei binedefinit în formarea copilului și în socializarea primară. Nu este sufficient să-ți iubești copilul ca părinte, trebuie să înveți cum să-l sprijini adecvat. Educația părinților implică experiențe, principii, practici eficiente. Este nevoie de politici generale, care să implice familia în parteneriatul educațional. Programul educațional al grădiniței trebuie să fie flexibil și deschis către răspunsuri adecvate, individualizate și personalizate. Curriculum preșcolar trebuie să răspundă nevoilor de educație și formare a tuturor copiilor, el adresându-se nu numai celor oricum ar face progrese, ci și celor care au nevoie de sprijin adecvat. Cerințele educative ale fiecărui copil, mai mult sau mai puțin speciale sunt la baza deciziilor educative și a proiectelor individualizate în grădiniță. Grădinița își poate îndeplini sarcinile de lucru numai în parteneriat cu familia și comunitatea. Parteneriatul presupune respect reciproc, acceptare, toleranță și lipsa judecăților de valoare, a prejudecăților cu privire la situația economică, socială și educațională a părinților. Pentru a putea răspunde unicității și diversității copiilor și a asigura educație tuturor este nevoie ca educatoarea să-și orienteze pozitiv atitudinea, limbajul și metoda pedagogică. Copilul preșcolar este implicat într-un process de formare în care fiecare gest, privire, cuvânt din partea adultului cu care vine în contact, poate să-i influențeze imaginea de sine. Programul din grădiniță trebuie să-i ofere șansa de a se forma în sens pozitiv cu încredere în forțele sale. Mediul de viață din copilărie influențează puternic și de durată componentele personalității individului. Comunicarea copilului cu educatoarea e extrema de

importantă. Contează foarte mult aprecierile acesteia, modul pozitiv/negativ în care reacționează la acțiunile copilului. Un alt element important este participarea tuturor copiilor la programul educativ, fiecare după forțele și posibilitățile sale.

Educația preșcolară este parte a educației timpurii, educație care nu se realizează nu numai în grădiniță, adresându-se copiilor, părinților, membrilor comunității pentru a construi împreună proiecte și programe care să stimuleze dezvoltarea adecvată a tuturor copiilor, inclusiv pentru cei cu nevoi speciale de educație. Educația pentru toți este o nevoie a epocii noastre și depinde de fiecare educator în parte, de responsabilitatea și implicarea tuturor ca ea să devină o realitate din fiecare să învețe și să se dezvolte.

Incluziunea şcolară a copiilor cu cerinţe educative speciale

prof. înv. primar Carmen Groza - Școala Gimnazială „Al. I. Cuza”, Dorohoi

În activitatea pe care o desfăşoară, omul este o fiinţă dependentă de ceilalţi. Are nevoie permanentă de a comunica şi coopera. Întâlnim peste tot în jurul nostru oameni cu deficienţe. Ei sunt percepuţi diferit, perceperea lor socială nefiind întotdeauna constantă, ea variază de la societate la societate, furnizând semnificaţii diferite, în funcţie de cultura şi de valorile promovate.

Școala este de asemenea un mediu important de socializare.

Deseori ne întrebăm noi, cadrele didactice, cum vom efectua integrarea copiilor cu CES?....Oare nu ar trebui să ne gândim că este prioritară realizarea procesului de înţelegere a colegilor cu privire la deficienţele lor? Copiii pot fi foarte cruzi sau foarte drăguţi cu alţi copii care sunt diferiţi de ei. Atunci când sunt în preajma lor, îi pot imita, pot râde de ei, se pot juca lânga ei fără să-i includă şi pe ei, prefăcându-se că nu există. De obicei, copiii reacţionează aşa atunci când nu înţeleg. Pentru a-i putea înţelege mai bine, se pot organiza jocuri cu ajutorul cărora pot înţelege, pe rând, diverse handicapuri. De exemplu, pentru a-i înţelege pe copiii cu deficienţe de vedere, se poate propune un joc în care, pe rând, copiii, sunt legaţi la ochi şi lăsaţi să se descurce într-un perimetru definit. În felul acesta, copiii vor înţelege mai bine situaţia în care se poate afla un copil cu deficienţe de vedere. Asemănător se pot inventa diverse jocuri adaptate la vârsta şi la puterea lor de înţelegere.

Copiii cu C.E.S. pot prin joc să-şi exprime propriile capacităţi. Astfel, copilul capătă prin joc informaţii despre lumea în care trăieşte, intră în contact cu oamenii şi cu obiectele din mediul înconjurator şi învaţă să se orienteze în spaţiu şi timp.

Integrarea şcolară exprimă atitudinea favorabilă a elevului faţă de şcoala pe care o urmează; condiţia psihică în care acţiunile instructiv-educative devin accesibile copilului; consolidarea unei motivaţii puternice care susţine efortul copilului în munca de învăţare; situaţie în care copilul sau tânarul poate fi considerat un colaborator la acţiunile desfăşurate pentru educaţia sa; corespondenţa totală între solicitările formulate de şcoală şi posibilităţile copilului de a le rezolva; existenţa unor randamente la învăţatură şi în plan comportamental considerate normale prin raportarea la posibilităţile copilului sau la cerinţele şcolare.

În şcoală, copilul cu tulburări de comportament aparţine de obicei grupului de elevi slabi sau indisciplinaţi, el încălcând deseori regulamentul şcolar. Din asemenea motive, copilul cu tulburări

de comportament se simte respins de către mediul şcolar (educatori, colegi). Ca urmare, acest tip de şcolar intră în relaţii cu alte persoane marginalizate, intră în grupuri subculturale şi trăieşte în cadrul acestora tot ceea ce nu-i oferă societatea. În astfel de cazuri, cadrul didactic trebuie să se apropie mai mult de sufletul copilului pentru ca acesta să nu se mai simtă respins.

Unii elevi au nevoie de o terapie a tulburărilor de vorbire şi de limbaj şi de psihoterapie individuală şi de grup pentru sprijinirea integrării pe plan social. De asemenea, copiii au nevoie de ajutor suplimentar din partea profesorilor şi colegilor, fiind nevoie să primească în activitatea şcolară conţinuturi şi sarcini simplificate.

Elevii cu tulburări vizuale, tulburări de auz, cu dizabilităţi fizice, necesită programe şi modalităţi de predare adaptate cerinţelor lor educative, programe de terapie, rampe de acces pentru deplasare, asistenţă medicală specializată, asistenţă psihoterapeutică.

Elevii ce prezintă tulburări emoţionale trebuie să fie din timp identificaţi astfel încât consultarea psihologului, a medicului neuropsihiatru şi terapia să fie făcute cât mai precoce, cu implicarea tuturor factorilor educaţionali (familie, cadre didactice).

Din experienţa personală putem afirma că profesorul poate folosi în procesul de predare-învăţare- evaluare diverse strategii şi intervenţii utile: în primul rând trebuie să ţină cont de crearea unui climat afectiv-pozitiv. Stimularea încrederii în sine şi a motivaţiei pentru învăţare, încurajarea sprijinului şi cooperării din partea colegilor, formarea unei atitudini pozitive a colegilor, încurajarea independenţei şi creşterea autonomiei personale sunt aspecte semnificative de care cadrul didactic trebuie să ţină cont în vederea facilitării integrării şcolare a acestor copii. Este foarte important ca noi, cadrele didactice, să le încurajăm eforturile, să îi sprijinim, să îi apreciem pozitiv în realizarea sarcinilor şcolare, fără a crea dependenţă. De asemenea folosirea frecventă a sistemului de recompense, laude, încurajări, întărirea pozitivă, astfel încât să fie încurajat şi evidenţiat cel mai mic progres, centrarea învăţarii pe activitatea practică nu sunt de neglijat când vorbim despre copii cu CES.

De cele mai multe ori, când lucrăm cu elevi cu cerinţe educative speciale, ne gândim la sarcini împărţite în etape mai mici, realizabile, la folosirea învăţării afective, la adaptarea metodelor şi mijloacelor de învăţare, evaluare, dar si la sprijinirea elevului să devină membru al unui grup. Este bine să organizăm activităţi de grup care să stimuleze comunicarea şi relaţionarea interpersonală (jocuri, excursii, activităţi extraşcolare, activităţi sportive, de echipă), să îi sprijinim emoţional, să folosim un limbaj simplu, accesibil elevului şi nivelului lui de înţelegere.

Aşezarea în prima bancă a elevilor cu deficienţe de vedere, îmbunătăţirea calităţii iluminării, adecvarea materialelor didactice sunt aspecte pe care profesorul nu le omite când lucrează cu astfel

de copii. Poziţia profesorului trebuie să fie astfel încât fiecare elev să-l poată vedea, iar în dialogul profesor-elev, profesorul să vorbească stând numai cu faţa spre elevi.

O altă perspectivă ce nu poate fi omisă de către cadrul didactic este aşezarea copiilor cu hiperactivitate şi deficit de atenţie în primele banci, astfel încât să nu le distragă atenţia restul colectivului şi să fie aşezaţi în apropierea elevilor care sunt acceptaţi de colectiv ca modele pozitive. Încurajarea oricărei tentative de comunicare, indiferent de natura ei este importantă. Profesorul trebuie să fie ferm, consecvent, să folosească înţelegerea şi calmul ca modalitate de stingere a manifestării agresive a elevului, să fie comentată acţiunea elevului şi nu personalitatea lui. Este indicat ca profesorul să aprecieze limita de suportabilitate a elevului (să nu-l jignească sau umilească), să folosească o mimică binevoitoare şi o atitudine deschisă (să nu încrucişeze braţele şi să nu încrunte privirea).

Într-o abordare incluzivă, toţi elevii trebuie consideraţi la fel de importanţi, fiecăruia să îi fie valorificate calităţile, pornind de la premisa că fiecare elev este capabil să realizeze ceva bun.

Consider că nu există "reţete" pentru integrarea copiilor cu CES în învăţământul de masă. Cei care manifestă deschidere pentru integrarea acestora vor găsi şi strategiile potrivite. Fiecare copil are dreptul la educaţie şi merită să i se acorde o şansă. Învăţând împreună, copiii învaţă să trăiască împreună, să se accepte şi să se ajute la nevoie.

Bibliografie:

1. Albu, A., Albu, C., „Asistenţa psihopedagogica şi medicală a copilului deficient fizic”, Iaşi, Polirom, 2000;

2. Miftode, V. (coord.), „Dimensiuni ale asistenţei sociale: forme şi strategii de protecţie a grupurilor defavorizate”, Botoşani, Eidos, 1995;

3. Popescu, G., Pleşa, O. (coord.), „Handicap, readaptare, integrare”, Bucureşti, Pro Humanitate, 1998;

Educația interculturală și rolul ei în societatea viitorului

prof. Grigore Alina - Școala Profesională „Sfântul Apostol Andrei”, Smîrdan, Suharău, Botoșani

Într-o epocă în care unul dintre cuvintele foarte des vehiculate este schimbarea, valorile pe care vechii greci îşi întemeiau existenţa - Adevăr, Bine, Frumos - rămân totuşi de o inalterabilă actualitate.

Interculturalitatea se conturează ca un concept cu o conţinut mai larg decât pluriculturalitatea și multiculturalitatea graţie prefixului „inter-” care trimite spre „interacţiune, schimb, deschidere, reciprocitate, solidaritate” .

Pot fi evaluate două dimensiuni ale abordării interculturale. Prima vizează nivelul realităţii, al descrierii obiective şi ştiinţifice, cea de a doua proiectul de educaţie şi de organizare socială.

Interculturarea este explicată de Denoux în felul următor:„ Pentru indivizii şi grupurile din două sau mai multe ansambluri culturale, reclamându-se de la culturi diferite sau având legături cu acestea, numim interculturare procesele prin care, în interacţiunile pe care ei le dezvoltă, este angajată, implicit sau explicit, diferenţa culturală pe care ei tind să o metabolizeze”. Astfel, conceptul intercultural are o conotaţie interacţionistă, dinamică; ei trimit la schimb, reciprocitate, invită la decentrare, la găsirea unor forme de dialog.

Este un truism afirmația că societatea noastră actuală devine din ce în ce mai accentuat pluriculturală. Se știe, de asemenea, că educația este, în principal, o activitate de transmitere si difuzare a culturii. Grație acesteia, cultura se propagă de la o generație la alta, îmbogățindu-se și diversificându-se continuu.

Spațiul existenței individuale, în acest sfârșit de secol, depășește limitele tradiționale ale ambianței originare, de formare și socializare inițiale. Întâlnirea și dialogul culturilor, în ciuda distanțelor care le separă în timp și spațiu, sunt inevitabile și, în multe cazuri, problematice și complexe. Se pot astfel constata numeroase efecte disfuncționale precum eșecul în adaptarea mutuală, ambiguități identitare sau de comportament, refuzul și percepția slabă a alterității. Problema coexistenței diferitelor culturi și culte în sânul aceleiași societăți este, după părerea multora, o sfidare destul de tulburătoare a prezentului și viitorului.

Când un individ se situează între doua culturi există riscul apariției unui dezechilibru transcultural, din cauză că apare o tensiune între valorile specifice celor două sisteme culturale; în acest tranzit cultural, individul riscă să se „rătăcească", deoarece valorile „vechi" nu sunt (înca) validate și confirmate în cultura nouă, de inserție.

Persoana care pătrunde într-un alt orizont cultural se va vedea confruntată cu un alt sistem de percepție a realului, cu un ansamblu de viziuni culturale specifice asupra timpului și spatiului, cu un mod diferit de relaționare cu altul. în situația creată, trebuie să se exploateze simbolurile comune, elementele culturale asemănătoare care fac o bresă și pot facilita „trecerea" dintr-o lume (cu valorile ei) în alta, mai bogată și mai permisivă la valori eterogene.

Educația interculturală constituie o opțiune ideologică în societățile democratice și vizează pregătirea viitorilor cetățeni în așa fel încât ei să facă cea mai bună alegere și să se orienteze în contextele multiplicării sistemelor de valori. Adaptarea la mutația și diversitatea culturală e necesară atât pentru „minorități", cât și pentru „majoritari", în interacțiunile prezente și viitoare. De altfel, demarcația clasică între majoritari și minoritari e tot mai dificil și periculos de realizat, în funcție de multiple perspective de referință, toți indivizii pot fi minoritari, racordându-se la subcoduri culturale oarecum diferite. Sunt, de asemenea, situații când nu se mai știe cu claritate cine este minoritar și cine este majoritar.

Perspectiva interculturală de concepere a educației poate să conducă la atenuarea conflictelor și la eradicarea violenței în școală, prin formarea unor comportamente precum (cf. Walker, 1992, p. 8):

• aptitudinea de a comunica (a asculta și a vorbi);

• cooperarea și instaurarea încrederii în sânul unui grup, cum ar fi grupurile de tineri, de muncă, de joacă etc.);

• respectul de sine și al altora, toleranța față de opiniile diferite ;

• luarea de decizii în chip democratic;

• acceptarea resposabilității altora și a propriului eu;

• soluționarea problemelor interpersonale;

• stăpânirea emoțiilor primare;

• aptitudinea de a evita altercațiile etc.

Consultând o anumită bibliografie de specialitate, putem constata că teoretizările si acțiunile privind interculturalitatea constituie o consecință a unor dificultăți relaționale ivite în situațiile de criză. Interculturalismul, ca principiu teoretic și acțional, este un răspuns specific la o problemă de teren: eșecul școlarizării copiilor imigranți (vezi Martine Abdallah-Pretceille, 1986).

„Cine spune intercultural spune în mod necesar, plecând de la sensul plenar al prefixului inter-: interacțiune, schimb, deschidere, reciprocitate, solidaritate obiectivă. Spune, de asemenea, dând deplinul sens termenului cultură: recunoașterea valorilor, a modurilor de viață, a reprezentărilor simbolice la care se raportează ființele umane, indivizii sau societățile, în interacțiunea lor cu altul și în înțelegerea lumii, recunoașterea importanței lor, identificarea

interacțiunilor care intervin simultan între multiplele registre ale aceleiași culturi și între diferite culturi" (Micheline Rey, 1984, p. 13)

Educația interculturală vizează o abordare pedagogică a diferențelor culturale, strategie prin care se iau în considerație specificațiile spirituale sau de alt gen (diferența de sex, diferența socială sau economică etc), evitându-se, pe cât posibil, riscurile ce decurg din schimburile inegale dintre culturi sau, și mai grav, tendințele de atomizare a culturilor.

Atitudinea interculturală facilitează apariția unei sinteze de elemente comune, ca fundament al comunicării și înțelegerii reciproce între diferitele grupuri culturale. Școala, acceptând principii precum toleranța, respectul mutual, egalitatea sau complementaritatea valorilor, va exploata diferențele spirituale și valorile locale, atașându-le la valorile generale ale umanității. Orice valoare locală autentică trebuie păstrată de cei ce aspiră la apropierea de cultură mondială. Valorile locale pot funcționa, pentru cultura de origine, ca porți de intrare în perimetrul valorilor generale. Credem că valorile particulare veritabile comportă o potențialitate și o disponibilitate funciară de deschidere către valorile generale spre care tind ființele umane.

Abordarea interculturală refuză tentativa folclorică și caricaturală de apropiere a unei culturi, stigmatizarea sau ierarhizarea valorică a culturilor. în țările în care fenomenul migrației este o problemă, interculturalismul poate fi un instrument eficient pentru a lupta împotriva intoleranței și xenofobiei. Această perspectivă poate evita tendințele de dispreț și de a unor culturi minoritare, dar deosebit de interesante pentru zestrea culturală a umanității. Interculturalismul este „un instrument pentru ameliorarea egalizării șanselor și a inserției optimale a populațiilor străine, europene sau nu, în viața economică și socială, punând în practică dorința de întărire a drepturilor pentru toți și, de aici, chiar dezvoltarea democrației" (Eric Bouchez, Andre de Peretti, 1990, p. 139).

La un nivel mediu se află instituţia şcolii, a cărei menire este să pună în aplicare politicile de la nivelul macro, într-un mediu prietenos faţă de elev, şi care promovează totodată valorile pe care se bazează aceste politici. În ceea ce priveşte rolul şcolii, acesta se poate analiza însă mai îndeaproape din perspectiva educaţiei interculturale. Batelaan sugerează astfel că rolul cel mai important al şcolii este cel de a promova dialogul, îar în cadrul acestei funcţii, şcoala trebuie să-şi asume anumite misiuni în aplicarea principiilor educaţiei interculturale. Acestea se referă în mod esenţial la pregătirea elevilor în a participa la dialog, prin însăşi practicarea acestuia ca metodă pedagogică, dar şi ca obiectiv de sine stătător al educaţiei. Dialogul trebuie aplicat nu doar la nivelul clasei, între elevi sau între cadrele didactice şi aceştia, dar şi între şcoală şi comunitate. La graniţa dintre nivelul mediu al instituţiei şcolare şi cel micro, al gândirii elevului, se află unul din factorii cheie din aplicarea educaţiei interculturale, şi anume cadrul didactic. Rolul profesorului în internalizarea principiilor educaţiei interculturale de către elevi este crucial, însă definirea acestuia

depinde de tipul de pedagogie asumată de către cadrul didactic. Pedagogiile tradiţionale impun atitudinea profesorului atotştiutor, situat deasupra elevului. Acesta din urmă rămâne cantonat în rolul pasiv de receptor al unor cunoştinţe ce nu pot fi trecute sub semnul întrebării. Acest tip de interacţiune profesor – elev se întâmplă cu precădere în cazul pedagogiei tradiţionale a transmisiei.Aşa cum evidenţiază şi Anca Nedelcu, profesorul competent din punct de vedere intercultural, cel care pregăteşte elevii pentru ziua de mâine, nu poate lucra cu pedagogii ale „zilei de ieri". Astfel, tipul de pedagogie care se potriveşte obiectivelor şi principiilor educaţiei interculturale este pedagogia constructivistă. Aceasta combină dimensiunea cognitivă a actului de învăţare cu cea care încurajează acţiunea, pe scala crescătoare a celor patru obiective ale educaţiei interculturale expuse într-un paragraf anterior.

De asemenea, premisa pedagogiei constructiviste, conform căreia nu există adevăruri absolute, este şi unul din principiile de bază ale educaţiei interculturale, ceea ce facilitează utilizarea acestui tip de pedagogie în punerea în practică a educaţiei interculturale.

În cadrul pedagogiei constructiviste, profesorul este mai degrabă un „facilitator" al învăţării, un „mediator cultural", un „moderator al dialogurilor". Acest rol ne duce cu gândul la maieutica socratică, metodă pedagogică prin care elevul este condus către obiectul învăţării prin propria reflecţie, cu ajutorul dialogului şi al comunicării.

Pedagogia constructivistă modelează sarcinile profesorului, astfel încât acesta să nu mai constituie sursa principală de informaţie, ci doar una din resursele pe care elevii le pot utiliza în procesul de învăţare, să stimuleze dialogul între elevi, să încurajeze autonomia elevului în sensul împuternicirii acestuia şi pentru a-i dezvolta abilităţile de gândire critică.

Pe un ultim nivel analitic al factorilor implicaţi în educaţia interculturală se situează elevul. Teoria referitoare la educaţia interculturală nu abordează decât marginal acest punct. Ni se pare însă important să subliniem necesitatea unor precizări în ceea ce priveşte rolul elevului în desfăşurarea activităţilor de educaţie interculturală. Aşa cum rolul profesorului este modelat de principiile pedagogiei constructiviste, la fel, în oglindă, este determinat şi rolul elevului în acelaşi cadru. Acesta trebuie aşadar încurajat să-şi asume un rol activ, reflexiv, constructiv dar şi critic, în interacţiunea cu profesorul şi în dialogul cu ceilalţi elevi.

De asemenea, pentru a putea lua parte în mod eficient la activităţile din cadrul educaţiei interculturale, elevul trebuie să se simtă valorizat în propria sa identitate culturală, etnică şi religioasă. Este evident că în situaţia în care acesta este supus unor atitudini discriminatorii, reacţia sa la reflecţia asupra propriei culturi poate da rezultate adverse, din cauza complexelor de inferioritate internalizate sub acţiunea discriminării suferite.

Un ultim factor care poate interveni în mod crucial în educaţia interculturală sunt părinţii. Aceştia joacă un rol determinant în generarea credinţelor şi a atitudinilor copiilor, şi ca atare pot influenţa – pozitiv sau negativ – deprinderile pe care elevul şi le însuşeşte în cursurile de educaţie interculturală. Stereotipurile părinţilor sunt transmisibile la copii, şi se pot dovedi greu de înlăturat atunci când, odată dărâmate în cadrul cursurilor de educaţie interculturală, sunt reinstaurate în mediul familial. Poate apărea atunci conflictul intern al elevului care primeşte acasă un set de orientări şi de criterii de evaluare a realităţii înconjurătoare, iar şcoala şi cursurile de educaţie interculturală încearcă să dezrădăcineze tocmai aceste imagini şi stereotipuri primite. Atunci, rolul educaţiei interculturale este cu mult îngreunat, şi devine vizibil faptul că procesele din cadrul educaţiei interculturale sunt puternic influenţate de mediul social în care au loc.

De fapt, toţi factorii trecuţi în revistă în paragraful de faţă sunt supuşi influenţelor din mediul social din care fac parte. Este într-adevăr greu de imaginat o educaţie interculturală eficientă, care îşi atinge scopurile, într-o societate în care lipsesc – sau sunt rare – tocmai valorile pe care se sprijină aceasta. Însă aceasta este tocmai „utopia” despre care vorbeşte Jacques Delors în Raportul Comisiei Internaţionale privind educaţia secolului XXI: o utopie necesară, o „utopie vitală pentru a ieşi din cercul periculos hrănit de cinism şi de resemnare”.

Sarcina școlii de azi este de a forma la elevi o conștiință europeană.Încă din clasele primare este de dorit să se cultive respectul și solidaritatea față de cultura altor popoare. Câteva valori-cheie trebuie să-și facă loc, fie în programele școlare, fie în procesele de învățământ: aspirația către democrație, respectul drepturilor omului, al drepturilor copiilor, justiția socială, echilibrul ecologic, toleranța și pacea, tradițiile culturale etc.

Învățarea simultană a măcar două limbi străine, difuziunea simbolurilor general-umane, accentuarea valorilor care mai degraba unesc oamenii decât îi divizează, participarea tineretului la gestionarea comunității școlare, integrarea școlilor în relații de înfrățire la nivel european sunt alte mijloace de sporire a valențelor culturale ale activităților educative.

Dialogul cultural este - în același timp - o strategie de interogare intra-culturală asupra propriilor fundamente ale unei culturi, asupra deschiderilor sau opacităților fată de expresii inedite. Trebuie combătută tentativa de ierarhizare a componențelor culturale, de decretare a acestora ca fiind minore sau negative, plecând de la criterii apriori, etno- sau sociocentriste, poziție adoptată de multe instituții școlare sau nonșcolare. Obișnuința de a impune anumite invariante monoculturale altor spații culturale este cu totul contraindicată. Este de preferat ca valoarea diferită să fie luată drept pretext de interpelare a propriului sistem valoric (cf. Camilleri, 1993).

Şcoala are rolul de a forma indivizi adaptaţi şi adaptabili la mediul social propriu unui cadru temporal şi spaţial delimitat. Educaţia este astfel procesul prin care indivizii învaţă să

funcţioneze în mediul lor social, prin transmiterea normelor sociale şi a regulilor explicite sau implicite ale culturii naţionale. În termeni sociologici, este vorba de procesul de socializare, definit ca „un proces interactiv de comunicare, presupunând dubla considerare a dezvoltării individuale şi a influenţelor sociale, respectiv modul personal de receptare şi interpretare a mesajelor sociale şi dinamica variabilă a intensităţii şi a conţinutului influenţelor sociale”.

Poporul român este singurul popor romanic european de expresie religioasă creştin ortodoxă, iar prin aşezarea sa geografică face legătura între civilizaţia occidentală şi cea orientală. Civilizaţia românească şi-a construit de timpuriu un stil original de viaţă şi cultură nu prin izolare sau închidere în sine ci prin modul în care a ştiut să-şi trăiască destinul istorico-geografic - decurgând din situarea sa la confluenţa a două mari tipuri de civilizaţie: occidentală şi orientală, prin modul în care a ştiut să facă din acest lucru, precum şi din alte contacte sau impacte mai de durată, factori de creaţie culturală şi civilizatorică. Nobila sa plămadă originară împrejurările aspre ale vieţii i-au modelat caracterul, l-au ferit de şovinisme şi intoleranţe belicoase, conferindu-i în acelaşi timp o înaltă conştiinţă de sine, demnitate şi fermitate în apărarea intereselor sale fundamentale, a pământului strămoşesc, a însăşi fiinţei naţionale. Forţa creatoare şi originalitatea unei culturi nu constau în puritate etnică, ceea ce implică intoleranţă şi exclusivism, ci în capacitatea de asimilare şi reconstrucţie, în deschidere benefică faţă de adevăratele sale surse de creaţie arhietipală. De pe aceste poziţii au fost respinse excesele de orice fel - atât cele latinizant occidentaliste sau bizantine, orientaliste.

Noi am fost şi suntem situaţi geografic şi istoric, la confluenţa celor două lumi, împrejurare din care au decurs pericole şi frustrări, dar şi mari şanse pentru viitorul nostru dacă ştim să preluăm ceea ce este mai bun şi mai corespunzător cu nevoile noastre, pentru o dezvoltare liberă. Aparţinând Europei, făcând parte ca şi descendenţă spirituală din Răsărit, cultura şi istoria noastră modernă şi-a îndreptat ciclic privirile spre occident. Între orient şi occident, vocea românească sună inconfundabil. Să menţionăm câteva aspecte culturale independent de tendinţe şi interese divergente. Pe teritoriul ţării noastre au existat întotdeauna, pe lângă confruntări, tensiuni şi conflicte de tot felul, un dialog benefic al diferitelor forme de cultură, ceea ce presupune interinfluenţe, circulaţia de modele, impulsuri reciproce. Aceste interinfluenţe se pot constata încă de la începuturile statalităţii româneşti în construcţii de genul cetăţilor fortificate, al construcţiilor civile sau în arhitectura religioasă. Însuşi Basarab I, Întemeietorul de ţară şi-a legat numele de asemenea ctitorii, între care străluceşte şi azi Biserica domnească Sfântul Nicolae din Curtea de Argeş aşa cum subliniază istoricul de artă Vasile Drăguţ, "un edificiu de extremă importanţă pentru înţelegerea posibilităţilor şi aspiraţiilor culturale ale Ţării Româneşti din prima jumătate a veacului al XIV-lea.". Această ctitorie evident de inspiraţie bizantină, a fost adaptată la condiţiile locale care

să marcheze gustul pentru frumos şi armonie şi să ilustreze totodată voinţa de independenţă a Ţării Româneşti. În Moldova influenţele bizantine în artă se îmbină armonios cu trăsăturile locale dând naştere stilului moldovenesc, specific în arhitectura religioasă, reprezentat de capodoperele pictate care extind această artă şi în exterior. Tehnica şi arta picturii exterioare se păstrează la câteva biserici până azi, între ele strălucind Voroneţul, supranumit "Capela Sixtină" a Moldovei.

BIBLIOGRAFIE

Antonesei, L., Modernitatea, globalizarea şi dialogul culturilor privite din perspectiva educaţiei interculturale, p. 22, în Cozma, T. (coord.) O nouă provocare pentru educaţie: interculturalitatea., Iaşi, Ed. Polirom, 2001.

Antonesei, L., Paideia. Fundamentele culturale ale educaţiei., Iaşi, Ed. Polirom, 1996. Barbu, M., Dicţionar de citate şi locuţiuni străine., Bucureşti, Ed. Enciclopedică română, 1973. Cucoş, C., Educaţia. Dimensiuni culturale şi interculturale., Iaşi, Ed. Polirom, 2000.

Cucoş, C., Cozma, T., Locul educaţiei pentru diversitate în ansamblul problematicii educaţiei contemporane, În Cozma, T. (coord.), O nouă provocare pentru educaţie: interculturalitatea., Iaşi, Ed. Polirom, 2001.

Dasen, P., Perregaux, C., Rey, M., Educaţia interculturală – experienţe, politici, strategii., Iaşi, Ed. Polirom, 1999.

Lengrand, P., Introducere în educaţia permanentă., Bucureşti, Ed. Didactică şi Pedagogică, 1973.

Barbu, M., Dicţionar de citate şi locuţiuni străine., Bucureşti, Ed. Enciclopedică română, 1973.

Panţuru, S., Fundamentele pedagogiei., Braşov, Ed. Universităţii Transilvania, 1995.

Rey, M., „De la Logica „mono" la logica de tip „inter". Piste pentru o educaţie interculturală şi solidară", În Dasen, P., Perregaux, C., Rey, M., Educaţia interculturală – experienţe, politici, strategii., Iaşi, Ed. Polirom, 1999.

Rey, M., „Human Rights and Intercultural Education", În Starkey, H., (ed.) The Chalenge of Human Rights Education., London, Cassell/Council of Europe, 1991.

Rey, M., „Piège et défi de l'interculturalisme", În Education permanente. Schaub, H., Zenke, K., G., Dicţionar de pedagogie., Iaşi, Ed. Polirom, 2001.

Rolul insectelor în existența vieții pe Pamânt

prof. Ramona Ciocan – Liceul Tehnologic „Alexandru Vlahuță”, Șendriceni, Botoșani

”Stai culcat în iarbă, ascultând zumzetul insectelor care ciuruie liniştea, priveşti bucăţile de cer ce se văd prin frunzişul unui copac, simţi în nări mirosuri ameţitoare, eşti fericit şi nu ştii pentru ce.”

Octavian Paler

Insectele sunt nevertebrate cu corpul segmentat și constituie cel mai mare grup de animale de pe glob. Se cunosc cam un milion de specii, depășind numărul tuturor celorlalte specii de animale.

Puterea lor de adaptare este extraordinară. Au cucerit toate mediile de viață, pot folosi cele mai diverse surse de hrană.

Au un rol important în natură și în viața omului.

Un studiu recent evidențiază faptul că aproape jumătate din insectele din întreaga lume dispar rapid, ceea ce duce la „un colaps catastrofal al ecosistemelor naturale”. Oamenii de ştiinţă sunt de părere că, dacă nu ne schimbăm modul de producţie a alimentelor, insectele vor dispărea în câteva decenii.

Un factor devastator este reprezentat de agricultura intensivă practicată de şase decenii, de utilizarea pesticidelor şi distrugerea habitatelor, ceea ce contribuie la moartea insectelor. De asemenea, ca într-un domino, acestea pun în pericol viaţa păsărilor şi natura, în general. Unii oameni de știință susțin că insectele sunt „de importanţă vitală pentru ecosistemele globale”.

Cercetătorii subliniază faptul că aproximativ o treime din speciile de animale din întreaga lume sunt ameninţate cu dispariţia. Această valoare creşte cu un punct procentual în fiecare an. Greenpeace Austria a subliniat impactul devastator asupra biodiversităţii: „Liliecii şi aricii, de exemplu, depind de insecte”, a declarat purtătorul de cuvânt al Greenepace, Lukas Meus. „Uciderea insectelor este fatală pentru multe specii de păsări, iar în Austria rata mortalității este enormă, motiv pentru care avem nevoie de agricultură ecologică, care să funcționeze fără toxine din plante și să promoveze biodiversitatea”, a mai spus Lukas Meus. Unele insecte sunt, de fapt, specii de bază, ce au un impact deosebit asupra ecosistemului nostru.

Insectele se află pretutindeni și uneori provoacă mai multe necazuri decât să ne fie de ajutor, dar prin simpla dispariție a unor specii ar face existența noastă imposibilă.

Ca urmare a utilizării în exces a insecticidelor și pesticidelor un numar mare din populația de insecte a murit și acest lucru a dus și va duce la un dezechilibru ecologic care poate conduce la dispariția plantelor și a animalelor.

Acest dezechilibru ecologic ar putea afecta chiar supraviețuirea oamenilor. Când o specie este trecută pe lista de dispariție, înseamna că aceasta este rară, mare, atractivă sau cu valoare economică.

Insectele, în general, prin înfățișarea lor, nu sunt la fel de drăgălașe ca alte specii pe cale de dispariție cum ar fi urșii panda sau gorilele. Dar insectele au un rol important pe planeta noastră și unele dintre ele sunt chiar specii vitale sau specii care au un efect crucial asupra mediului inconjurător, ele controlând alte specii sau având o funcție importantă în comunitate.

Insectele sunt prădătoare și unele dintre ele parazite, dar cu siguranță, sunt de asemenea responsabile pentru polenizare, descompunere, procesarea solului și ca hrană pentru alte specii precum păsări, anumite mamifere sau pești.

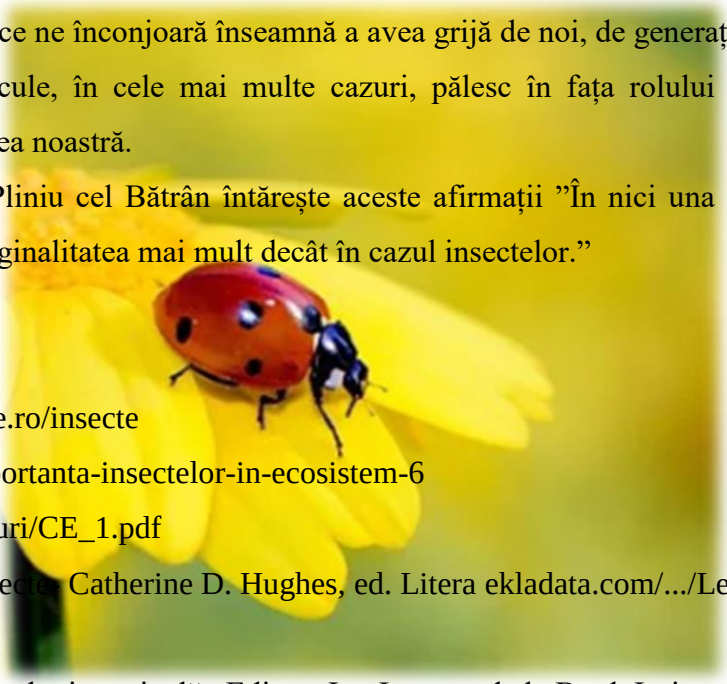
În lumea vie se stabilesc diverse legături de ajutor reciproc, de exemplu, florile plantelor atrag insectele ce realizează polenizarea. Legătura dintre insecte, plante, animale este foarte importantă pentru echilibrul ecosistemelor.

Oamenii de știință consideră că prin declinul păsărilor, mamiferelor și plantelor pot estima numarul insectelor pe cale de dispariție.

A avea grijă de ceea ce ne înconjoară înseamnă a avea grijă de noi, de generațiile viitoare.

Dimensiunile minuscule, în cele mai multe cazuri, pălesc în fața rolului imens pe care insectele îl au în supravețuirea noastră.

Un citat clasic din Pliniu cel Bătrân întărește aceste afirmații ”În nici una dintre lucrările sale Natura nu şi-a arătat originalitatea mai mult decât în cazul insectelor.”

Bibliografie

- https://www.toateanimalele.ro/insecte
- https://0219662.ro/eco/importanta-insectelor-in-ecosistem-6
- https://biologie.uvt.ro/cursuri/CE_1.pdf
- Prima mea carte despre insecte Catherine D. Hughes, ed. Litera ekladata.com/.../LesInsectes-FSchaffner.pdf
- Tălmaciu M., 2005 - Entomologie agricolă , Editura Ion Ionescu de la Brad, Iaşi
- Ghizdavu I. şi colab., 1997 – Entomologie agricolă. Editura Didactică şi Pedagogică R.A., Bucureşti.

Rolul și importanța activităților extracurriculare

prof. Elena Daniela Adăscăliței – Colegiul Național „Grigore Ghica”, Dorohoi

„A instrui pe tineri cum se cuvine, nu constă în a le vârî în cap mulțime de cuvinte, fraze, expresiuni și opiniuni din diferiți autori, ci a le deschide calea cum să priceapă lucrurile”

John Amos Comenius

În orice domeniu este necesar să cunoști materialul de prelucrat, astfel încât să poți utiliza uneltele adecvate pentru finalitatea dorită. În domeniul educației, această identificare trebuie făcută foarte atent, cu atât mai mult cu cât „materialul” este unul uman, prin urmare individual, de cele mai multe ori chiar imprevizibil.

Actualele activități instructiv-educative sunt centrate pe aceasta individualitate a tinerilor, de aici și nevoia de a utiliza metode variate de predare, selectate atent, în funcție de personalitatea și nevoile celor care urmează a fi „prelucrați”. Astfel, în activitatea didactică, este indicat să putem identifica din timp elevii cu un potențial crescut sau scăzut în diferite domenii de activitate.

În fiecare școală se urmează un curriculum unitar; prin curriculum unitar se înțelege rutina cursurilor care are ca finalitate o examinare publică (teste naționale, bacalaureat). Prin urmare, elevii învață mult pentru a avea rezultate bune și a promova. Dar este suficient în ceea ce privește formarea personalității tinerilor, a celor care vor participa activ la cerințele societății actuale? Să presupunem că există un elev care are rezultate foarte bune, dar nu se poate exprima liber, este emotiv; în acest caz, elevul va trebui, pe viitor, să aplice pentru un loc de muncă, să participe la diferite interviuri la care, cel mai probabil, va fi respins. Mai sunt și cazurile elevilor cu un potențial crescut față de învățătură, dar care sunt total dezinteresați de activitățile în aer liber, prin urmare sunt inactivi din punct de vedere fizic. Pe lângă studiu, tinerii trebuie să mai fie și conștienți de lumea exterioară și de ce se întâmplă în jurul lor. Cu alte cuvinte, dezvoltarea individului trebuie să să facă pe cele două planuri: intelectual și fizic.

Examenele și studiile sunt doar o parte care trebuie completată de alte componente pentru a forma o personalitate integrabilă în această societate competitivă. Astfel, complexitatea finalităţilor educaţionale impune îmbinarea activităţilor curriculare cu cele extracurriculare, iar parteneriatul educaţional, ca set de intervenţie complementară, apare ca o necesitate.

Activitățile „de după ore” sunt foarte utile pentru majoritatea elevilor, cu atât mai mult cu cât sunt unii dintre ei care nu au cea mai bună viață de familie. În cazul unui astfel de tânăr,

activitățile extracurriculare sunt binevenite deoarece îi pot schimba optica asupra vieții și îl pot orienta spre un drum mai bun. Dacă acasă îi lipsește „mentorul”, persoana care să îl ghideze, tânărul va căuta unul afară, așa că este indicat să fie un adult responsabil, un profesor, un îndrumător.

Un alt aspect pozitiv al activităților extracurriculare este faptul că îl fac pe individ mai responsabil, iar această responsabilitate îl pregătește pentru viitor. De asemenea, implicarea în activități extracurriculare ajută individul să întâlnească oameni noi, cu experiențe diferite, îl ajută să-și facă prieteni, să socializeze, acest aspect fiind foarte important în cazul tinerilor care întâmpină dificultăți de comunicare cu semenii lor.

Astfel de activități sunt de o reală importanță cu atât mai mult cu cât trăim într-o lume dominată de mass media, referindu-ne aici la televizor, calculator și internet, care nu fac altceva decât să contribuie la transformarea copiilor noștri în niște persoane incapabile de a se controla comportamental, emoțional.

Activitățile extracurriculare sunt variate, astfel încât tinerii pot fi implicați, în funcție de interesele fiecăruia. Nu este necesar ca elevii să exceleze în aceste activități, atâta timp cât la sfârșit asimilează niște experiențe noi care îi vor ghida mai departe.

Participarea la dezbateri sau discuții de grup

Atât elevii cât și părinții acestora pot fi invitați să participe la activități care implică lectura, dezbaterea și discuțiile de grup care îi vor ajuta să achiziționeze deprinderi în comunicare.

Participarea la dansuri sau la canto

Tinerii care au ca preocupări dansul sau muzica pot să participe la diferite competiții de acest gen. Acest lucru, nu numai că le oferă o alternativă la viitoarea carieră, dar îi ajută să capete încredere în ei înșiși.

Participarea la concursuri de cultură generală

Sunt elevi care studiază mult, dar sunt o serie de lucruri care pot să nu le fie clare. Cu ajutorul acestor concursuri, ei pot acumula informații pe care nu le aveau înainte.

Participarea la jocuri și sportul

Studiul este important, dar la fel este și „jocul”. Sportul este neceasr în dezvoltarea corpului și a minții, mai mult, el învață individul ce înseamnă spiritul de echipă, corectitudinea și toleranța.

Participarea la diverse campanii de conștientizare

Elevii trebuie să participe de asemenea la diferite activități care militează pentru sănătate, protejarea mediului etc., astfel încât ei să devină activi în problemele societații actuale.

Participarea la evenimente comunitare

Elevii trebuie de asemenea să fie pregătiți pentru situații limită. Astfel, ei ar trebui să știe cum să ofere primul ajutor și cum să-l primească, în diferite cazuri (cutremur, incendiu, accident etc), întregul proces și tehnicile folosite.

În final, atât activitățile curriculare cât și cele extracurriculare nu trebuie doar să educe pe tineri în spiritul societății actuale, ei trebuie să fie învățați și să se adapteze. Astfel, ei vor fi pregătiți pentru o lume care nu va mai fi „a noastră", ci va fi „a lor".

Bibliografie:

IONESCU, M. ;CHIŞ, V. – *Mijloace de învăţământ şi integrarea acestora în activităţile de instruire şi autoinstruire*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001

https://secure.ihaveaplaniowa.gov

Programele şcolare ale disciplinelor opţionale

prof. Alina Daniela Surdu, Școala Gimnazială „A. I. Cuza” Dorohoi

Programele școlare ale disciplinelor opționale se alcătuiesc în acord cu structurarea disciplinelor obligatorii (de trunchi comun), după modele de proiectare personalizată.

Curriculumul pentru disciplinele opționale reprezintă documentul normativ principal și instrumentul didactic ce descrie condițiile învățării și performanțele de atins la disciplinele opționale exprimate în competențe, sub competențe, conținuturi și activități de învățare și evaluare.

PROGRAMĂ VECHE	PROGRAMĂ NOUĂ
Argument Obiective de referință Conținuturi asociate Valori și atitudini Sugestii metodologice Modalități de evaluare	Notă de prezentare Competențe generale Competențe specifice și exemple de activități de învățare Conținuturile învățării Sugestii metodologice Bibliografie

Dacă vom compara celor două programe, vom observa:

Aspecte convergente:

- programa este astfel concepută, încât să încurajeze creativitatea didactică și adecvarea demersurilor didactice la sistemul de nevoi și interese ale elevilor, la nivelul lor de vârstă și la particularitățile acestora, precum și ale comunității educaționale;
- amândouă se elaborează în acord cu structura disciplinelor obligatorii și cu modelul de proiectare pe competențe al programelor din trunchiul comun; de asemenea, au aceeași structură pentru fiecare nivel de învățământ;
- competențele sunt corect formulate când definesc un rezultat așteptat al învățării care poate fi performat și verificat așa cum apare în cele două tipuri de proiectări, însă nu vor fi reluări ale acestora. Dacă opționalul ar repeta obiectivele de referință/competențele programei școlare ale disciplinei, atunci studierea lui nu ar contribui la formarea și dezvoltarea unor capacități ale gândirii.

Aspecte divergente:

- **Argumentul** se redactează pe cel puțin o jumătate de pagină (până la o pagină) și reunește considerații referitoare la necesitatea, utilitatea și relevanța opționalului propus, din perspectiva unor finalități educaționale generale, a nevoilor educaționale ale elevilor, ale comunității locale.
- **Nota de prezentare** precizează statutul disciplinei, face referire la contribuția disciplinei la profilul de formare al absolventului, motivează cursul propus din perspectiva nevoilor de învățare

pe care le au elevii, nevoilor comunității locale. De asemenea, este prezentată succint structura programei și semnificația termenilor utilizați.

- **Obiectivele de referință** se referă la **atitudinile** vizate la elevi

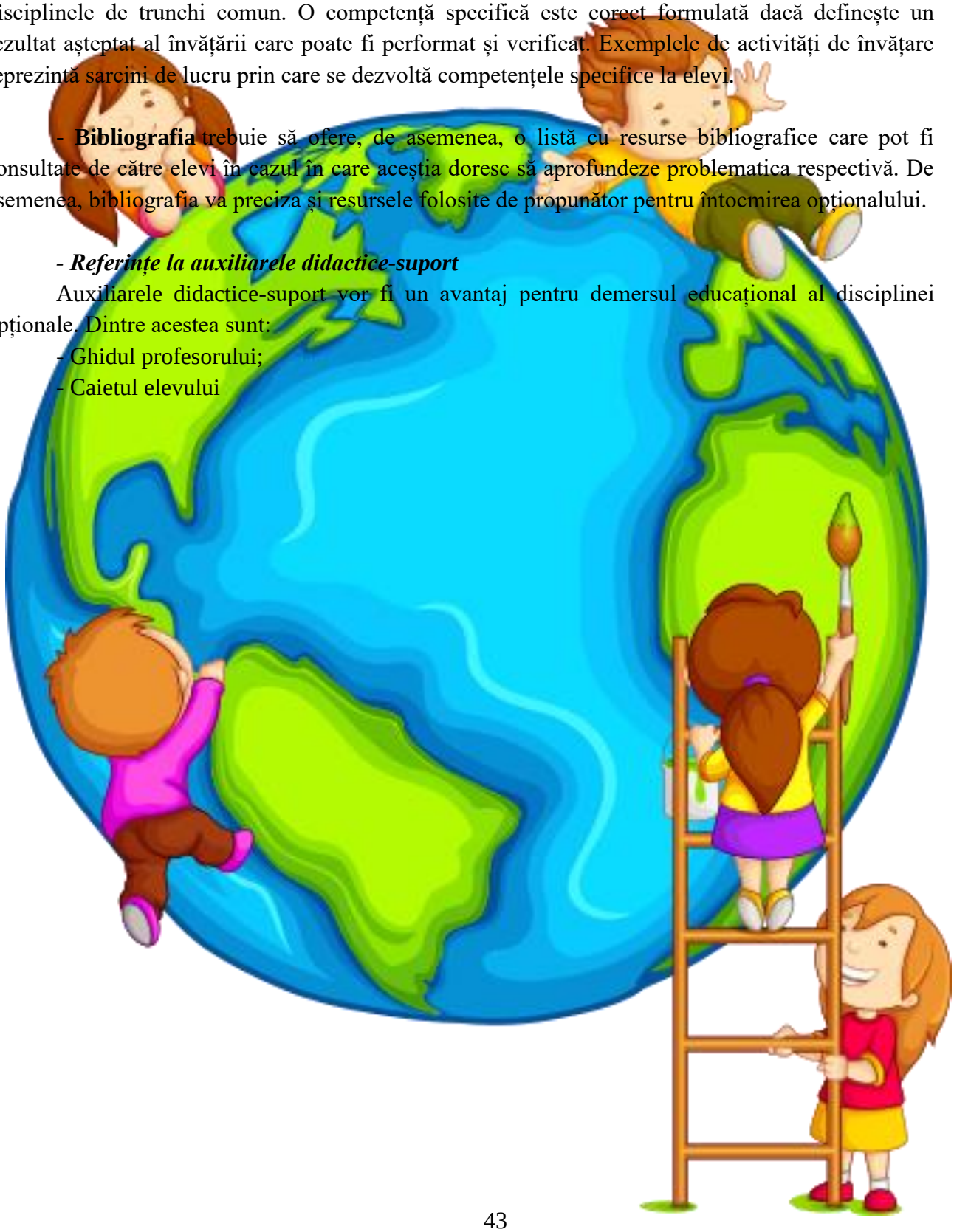
- **Competențele specifice** vor fi formulate după modelul celor din programele școlare pentru disciplinele de trunchi comun. O competență specifică este corect formulată dacă definește un rezultat așteptat al învățării care poate fi performat și verificat. Exemplele de activități de învățare reprezintă sarcini de lucru prin care se dezvoltă competențele specifice la elevi.

- **Bibliografia** trebuie să ofere, de asemenea, o listă cu resurse bibliografice care pot fi consultate de către elevi în cazul în care aceștia doresc să aprofundeze problematica respectivă. De asemenea, bibliografia va preciza și resursele folosite de propunător pentru întocmirea opționalului.

- ***Referințe la auxiliarele didactice-suport***

Auxiliarele didactice-suport vor fi un avantaj pentru demersul educațional al disciplinei opționale. Dintre acestea sunt:

- Ghidul profesorului;
- Caietul elevului

Lectura este o calătorie interioară

prof. Grigore Alina - Școala Profesională „Sfântul Apostol Andrei”, Smîrdan, Suharău, Botoșani

Motto: „Cetim ca să trecem examene (deci lectura studiu), ca să omorâm timpul (deci lectura de loisir) sau cetim din profesiune (deci lectura informativă). Lectura ar putea fi un mijloc de alimentare spirituală continuă, nu numai un instrument de informație sau de contemplație”.(Mircea Eliade)

Trăim într-o lume secularizată, în care tinerii refuză lectura, locul acesteia fiind luat de către calculator, telefon sau tabletă. Această lume informatizată, a tehnologiei ne îngreunează din ce în ce mai mult munca de cadru didactic, deoarece elevii refuză să citească.

Cu astfel de neplăceri ale refuzului cititului mă lovesc și eu zilnic, deoarece elevii pe care încerc să-i învăț și să-i îndrum sunt la fel de dezinteresați în ale cititului. Pentru a-i atrage încerc zi de zi metode noi, care uneori dau roade, alteori nu.

Trăiesc drama cititului selectiv de către fiica mea cea mare, în vârstă de 14 ani, care, paradoxal, nu preferă lumea tehnologiei, ci gustă doar literatură fantastică, de dragoste într-un limbaj care nu iese din perimetrul cotidianului sau texte scurte. Într-o lume în care vechile valori sunt demodate, încerc să devin, cum spunea Andrei Pleșu, actuală și să propun elevilor titluri din universul lor de interes. E o propunere de lectură care îmbogățește cunoștințele despre lume, satisface viciul aventurii, dar e doar un prim pas până a trece de la „a citi” la „a lectura”. Vreau să cred, cum o fac alții, că „ the best is yet to come!”

Prin lectură, încercăm să ne refugiem, căutăm să hrănim acea parte din noi care nu este întreţinută de viaţa cotidiană, să desoperim în noi acele părţi necunoscute, asta trebuie să încercăm, să-i facem să conștientizeze importanța lecturii și beneficiile pe care ni le aduce aceasta.

Citatul " Refugiul în lumea cărţilor de calitate te salvează de urâţeniile realităţii." poate fi folosit ca un motto al orelor de lectură, în care elevii pot să evadeze din lumea reală, plină de griji și lucruri urâte, într-o lume lipsită de griji, în care totul este posibil, realizabil.

Criza lecturii în rândul elevilor, scăderea poftei pentru carte în favoarea tehnologiei și dificultățile în abordarea liricului m-au determinat să caut noi modalități prin care să readuc elevul în contact direct cu textul, paradoxal prin materiale/aplicații din zona media.

Nu întotdeauna elevul poate percepe anumite trăiri ale sufletului matur. Cum să-l apropiem de eroul liric, de simțirile acestuia?

Audierea variantei muzicale a textului liric va crea o atmosferă de reflexivitate, ajutându-l pe elev să-l înțeleagă pe acel care și-a așternut sufletul în cuvinte. Cred că asocierea dintre cuvânt/text-muzică-imagine permite „relectura" motivată a textului, altfel decât prin simpla citire a lui, și înlesnește ajungerea la miez, adică la semnificațiile operei, contribuind la formarea sensibilității estetice a elevului și trezind interesul pentru lectură.

Lectura necesită nu numai îndrumare, ci și control. Sondajul în lectura particulară trebuie să constituie o cerință obligatorie, manifestată în cadrul verificării cunoștințelor elevilor. Controlul lecturii elevilor trebuie să fie o activitate permanentă a profesorului de limba și literatura română, spre a preveni comoditatea, efectuarea unei lecturi facile, superficialitatea, neglijarea cărților. Pentru evaluarea lecturii, în funcție de scopul urmărit, se vor putea parcurge următoarele modalități:

Am încercat metode precum dramatizarea, care prinde la clasele mai mici, scaunul povestitorului, unde un elev trebuia să povestească celorlalți elevi ceea ce a citit el, însă fără ai plictisi pe colegi, ci chiar antrenându-i și pe aceștia în cele relatate.

O altă metodă este aceea a jurnalului de lectură, în interiorul căruia elevii trebuie să noteze fișele de lectură a operelor citite. Însă numărul elevilor care realizează acest jurnal este minim, unii dintre ei, chiar dacă știu că vor primi o notă proastă .

Verificarea caietelor de lectură suplimentară sau a fișelor de lectură: se face periodic, iar corectarea acestora oferă indicii despre ce citește elevul, ce reține din ceea ce citește, cum înregistrează informațiile, cum selectează date și personaje semnificative. Corectarea acestor caiete/fișe este urmată de analiza concluziilor în fața întregii clase, cu prezentarea aspectelor pozitive și negative.

Convorbirile cu clasa și individuale despre lecturile elevilor: sunt foarte utile, deoarece oferă informații cât mai multe și cât mai precise asupra materialului citit, elevii beneficiind și de întrebările ajutătoare ale cadrului didactic.

Observarea performanțelor: se vor evidenția elevii care, în urma lecturii particulare, își completează informațiile, se exprimă îngrijit, nuanțat, apreciind acest lucru ca un gest de silință și inteligență.

Afișarea unui tabel cu evidența lecturii elevilor în clasă: va stimula concurențial cititul cărților.

Încerc de asemenea să-i fac pe elevi să conștientizeze că ceea ce pot citi şi mă face fericit în timp ce citesc este o mare binecuvântare, deoarece o dată cu trecerea timpului momentele în care se poate realiza lectura sunt din ce în ce mai reduse.

Importanța lecturii este evidentă și mereu actuală. Lectura este un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, făcându-se ecoul capacităților de gândire și limbaj.

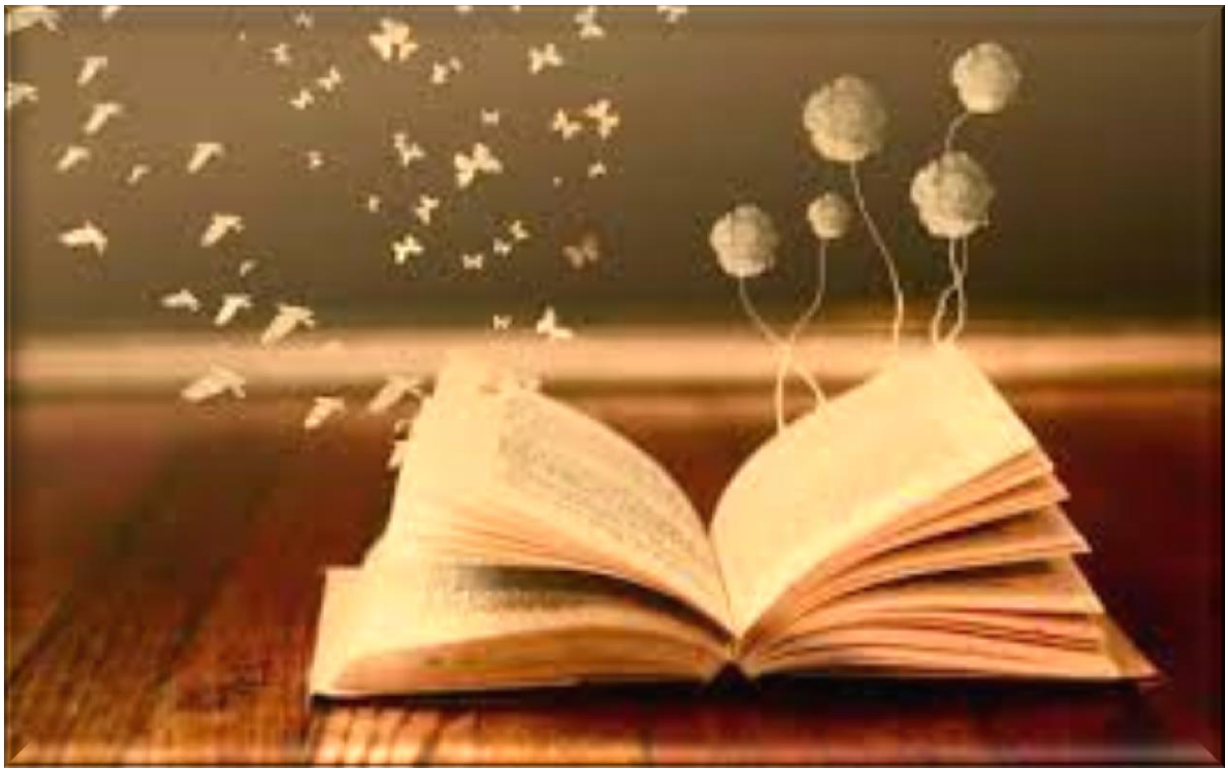
Lectura elevilor este un act intelectual esențial, care trebuie îndrumat și supravegheat de școală și familie.

Doresc să închei această lucrare cu următorul citat: „Cartea este un ospăț al gândurilor la care oricine este poftit.” Dacă vom ști să trezim interesul elevilor noștri pentru citit, dacă vom îndruma, verifica și stimula în acest scop, vom crește generații care vor simți o „sete” permanentă pentru citit, pentru cunoaștere, pentru lărgirea orizontului lor cultural, ceea ce se va răsfrânge pozitiv asupra vieții și activității lor, căci, așa cum spunea Miron Costin: „Nu e alta mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului zăbavă decât cetitul cărților”.

Bibliografie

Prof. drd. Cristina STAN, Școala Gimnazială C. Giurescu, Chiojdu, Buzău, Importanța lecturii în instruirea și educarea elevilor, Revista națională de știință, educație și cultură Tribuna Învățământului

www.google.ro - citate celebre despre lectură

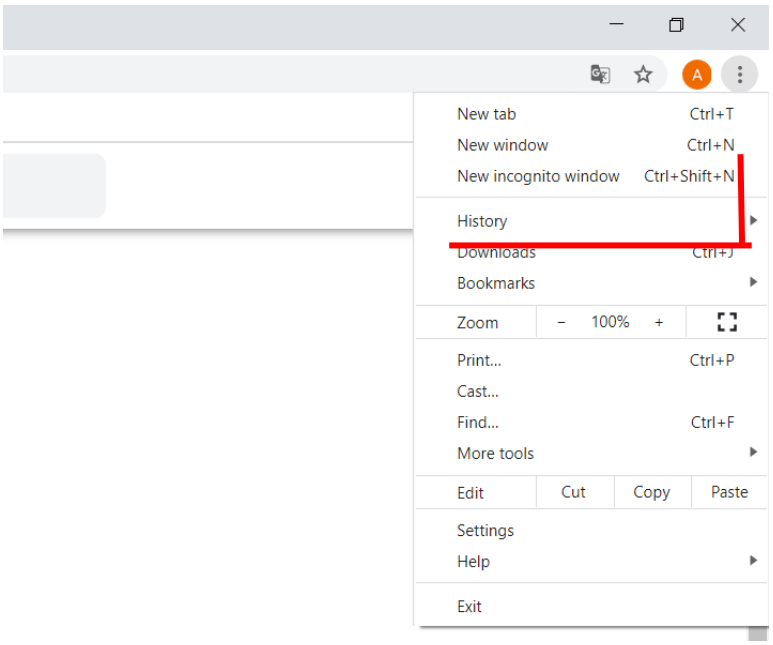
Siguranța online

prof. Andreea Adina Chelaru, Colegiul Tehnic „Gheorghe Asachi”, Botoșani

La un moment dat lumea noastră va deveni una digitală. Acest lucru atrage după sine o serie de avantaje, dar și unele dezavantaje. Unul dintre acestea este siguranța online.

Ca și în viața de zi cu zi sunt zone din oraș în care ne simțim în siguranță, dar și zone pe care avem tendința de a le evita. Așa și când navigăm pe internet, trebuie să fim atenți la site-urile pe care le accesăm.

Pentru a fi în siguranță putem folosi ferestrele incognito, adică vom folosi un mod privat de navigare. Navigarea incognito este disponibilă doar în Crome, echivalentul în Internet Explorer este Fereastră privată (inPrivate Window / Ctrl + Shift +N). Când folosim fereastre ***incognito*** **Chrome nu va salva istoricul de navigare, cookie-urile și datele privind site-urile sau informațiile introduse în formulare.**

Fișierele descărcate și marcajele create vor fi păstrate.

Modul incognito împiedică Chrome să salveze activitatea ta de navigare în istoricul local. Activitatea ta, cum ar fi locația, ar putea fi în continuare vizibilă pentru:

Site-urile pe care le accesezi, inclusiv anunțurile și resursele folosite în site-urile respective

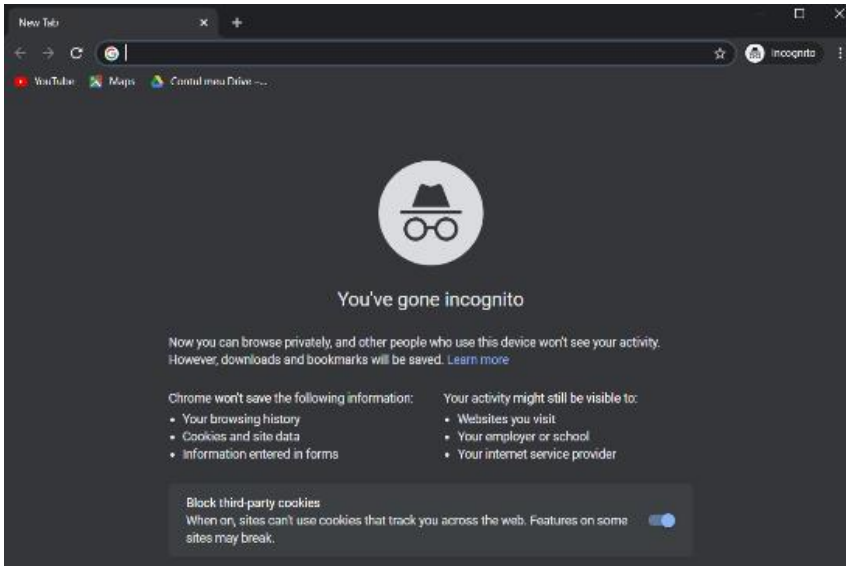
Site-urile la care te conectezi

Angajatorul, școala sau oricine administrează rețeaua pe care o folosești

Furnizorul de servicii de internet

Motoarele de căutare

Motoarele de căutare pot afișa sugestii de căutare pe baza locației sau activității tale în sesiunea actuală de navigare incognito.

Pentru a naviga în modul incognito apăsăm cele 3 puncte din partea dreaptă sus a unei ferestre Chrome și apoi selectăm Fereastră nouă incognito (New incognito window).

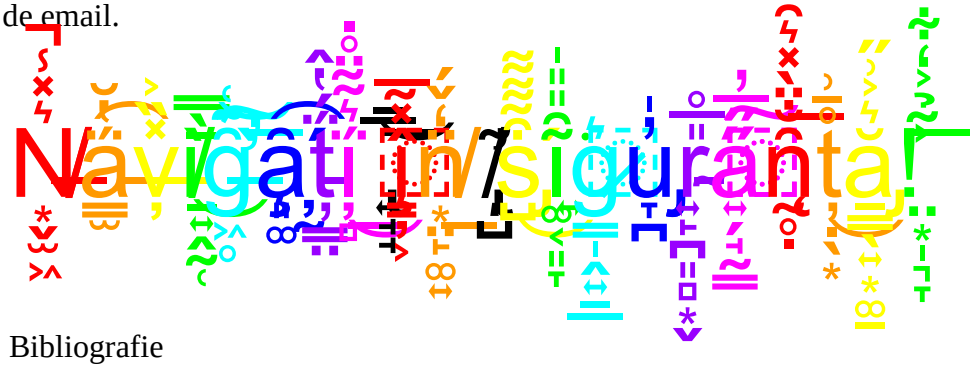
Când am ajuns la această fereastră continuăm navigarea în mod obișnuit. Pentru a opri navigarea în mod incognito este suficient să închidem fereastra de X.

Folosirea parolelor este un alt mod de asigurare a siguranței. Încă de la primele utilizări elevii trebuie învățați să folosească parole puternice. O parolă este considerată puternică dacă conține: litere mari, litere mici, cifre, caractere speciale (, . ! @ # $ % ^ & *) și are o lungime de minim 8 caractere. Trebuie să avem grijă ca parola aleasă să fie sugestivă pentru noi, adică să evităm uitarea ei. Cele 4 componente (litere mari, litere mici, cifre, caractere speciale) trebuie amestecate. Un truc posibil ar fi înlocuirea literei s cu $, sau a literei a cu @ etc.

Fiecare parolă trebuie să fie unică! Nu folosiți aceeași parolă pentru toate conturile!

Pentru a preîntâmpina uitarea le puteți nota pe un carnețel.

Încercați să evitați cuvintele din dicționar, numele și prenumele vostru, data nașterii sau adresa de email.

Bibliografie

https://expert.idsi.md/ro/crearea-parola-sigura

https://support.google.com/chrome/answer/95464?co=GENIE.Platform%3DDesktop&hl=ro

Conservarea biodiversității și specii invazive

prof. Mădălina – Elena Frunzete – Școala Gimnazială nr. 1 Vorniceni

De-a lungul istoriei, oamenii au transportat animale și plante dintr-o parte în alta a lumii timp de mii de ani, uneori *intenționat* (animale și plante aduse de marinari pe teritorii noi, pentru hrană), alteori *accidental* (șobolanii, țânțarul anofel, gândacul din Colorado, filoxera viței de vie ș.a. care au ajuns pe vapor, iar ulterior pe areale noi). În multe cazuri, astfel de introduceri nu au succes, dar este posibil ca specia străină invazivă să producă efecte catastrofale asupra ecosistemelor și sănătății umane.

Se cunosc urmările catastrofale ale introducerii iepurelui de vizuină european *Oryctolagus cuniculus* în Australia. În 1859 au fost aduse în Australia 24 exemplare. Neavând dușmani naturali s-au înmulțit devenind un adevărat flagel. Creșterea vertiginoasă a numărului iepurilor se poate vedea din numărul de piei exportate: 33.000 în 1873, 9 milioane în 1882, 17,5 milioane în 1945.

Prin anul 1929, pe o navă militară venind din Africa de Vest au ajuns pe coasta răsăriteană a Braziliei câțiva țânțari din specia *Anopheles gambiae*, vectori ai malariei, care până atunci existau numai în Africa. Curând, a apărut malaria. Sute de mii de oameni s-au îmbolnăvit, circa 12 mii au murit.

O adevărată catastrofă economică s-a produs când la jumătatea secolului XIX, afidul *Phylloxera vitifolii* (ordinul *Homoptera*) a pătruns din America în Franţa (prin Bordeaux și alte porturi). Până atunci, această insectă trăia pe specii de viţă sălbatică din SUA, fără a pricinui pagube vizibile, datorită adaptării reciproce. Ajuns în Franţa și apoi în Algeria a distrus culturile de viţă de vie pe suprafeţe imense (în Franţa pe 1.200.000 hectare).

În România, filoxera a apărut în 1877. Sau făcut multe încercări nereușite de a distruge filoxera (tratamente chimice, inundări ale suprafețelor viticole, săparea de șanţuri în jurul plantaţiilor si stropirea acestora cu var etc.) dar, în final, s-a ajuns la concluzia că soiurile europene, pentru a rezista insectei, trebuie să trăiască pe rădăcinile viţelor americane care erau rezistente la dăunător. Acest lucru s-a putut realiza prin "altoire", descoperită în anul 1869. După 1869 și până în zilele noastre, soiurile europene (nobile) nu mai trăiesc pe propriile rădăcini, ci pe rădăcinile viţelor provenind din continentul nord american, viţe rezistente la atacul filoxerei.

Un alt exemplu este gândacul din Colorado (*Leptinotarsa decemlineata* – ord. *Coleoptera*), un dăunător important pentru culturile de cartof. Gândacul din Colorado exista în biocenozele naturale din zona de est a Munţilor Stâncoși din Colorado până în Mexic, rănindu-se mai ales cu un solanaceu spontan – *Solanum rostratum*. În 1874 a ajuns pe coasta atlantică a Statelor Unite, iar

peste alţi doi ani primele exemplare au apărut în Europa (Germania) unde au fost distruse. În 1920 pătrunde prin portul Bordeaux și reușește să se înmulţească, iar în 1925 el se răspândește în toată Franţa și de aici se întinde în toată Europa, pricinuind mari pagube economice.

La noi în ţară el a pătruns prin anii 1950. Până în prezent nici o metodă de combatere nu a reușit să distrugă acest dăunător periculos. În același fel au fost introduse diferite specii de buruieni, crustacei, moluște, pești, păsări, mamifere.

Un exemplu foarte cunoscut este bibanul de Nil (*Lates niloticus*), introdus în lacul Victoria (cel mai mare lac tropical din lume situat în Africa de Est – Tanzania) în timpul anilor ’50 – 60’ ai secolului trecut. Populaţia sa a crescut rapid în anii '80 simultan cu dispariţia a circa 200 de specii endemice de pești. În Statele Unite ale Americii s-au înregistrat aproape 4300 de specii invazive: 20 de specii de mamifere, 97 specii de păsări, 70 specii de pești, 88 specii de moluște, 2.000 specii de plante, 2.000 specii de insecte. Speciile exotice invazive reprezintă o amenințare pentru 49% din speciile periclitate din Statele Unite ale Americii.

În România, cea mai cunoscută și mai periculoasă specie invazivă este crapul chinezesc – specie alohtonă introdusă intenționat din rațiuni economice – care a eliminat o bună parte din populațiile native de crap din apele noastre. Cele mai periculoase specii invazive din Marea Neagră sunt: ctenoforul (*Mnemiopsis leidyi*) care a produs perturbări serioase în populațiile de pești, în special cele de hamsii; melcul *Rapana venosa* care afectează masiv populațiile de stridii autohtone; scoica *Mya arenaria* – bivalvă nord-americană –semnalată pentru prima oară în Marea Neagră în 1966, în regiunea Odessei. După aproape 15 ani de la identificarea sa pe litoralul românesc specia va ocupa majoritatea fundurilor nisipoase aflate mai ales la nord de Constanța, devenind elementul dominant ca densitate și biomasă, comparativ cu celelalte bivalve. Prezența acestei moluște a determinat scăderea drastică a populației de *Corbula mediterranea*, hrana principală pentru multe specii cu importanță economică.

Zonele inundabile din Delta Dunării au fost invadate de *Amorpha fruticosa* L. – un arbust alohton invaziv, originar din sud-vestul Americii de Nord – aclimatizată în Europa ca arbust ornamental. *Amorfa* a fost utilizată pentru consolidarea taluzurilor si a pantelor instabile, pentru realizarea gardurilor vii și a perdelelor de protecţie contra vânturilor, în asociere cu specii de arbori. Nu prezintă pretenţii în ceea ce privește solul, creste pe terenuri degradate, foarte sărace, uscate și pe nisipuri. Prin extinderea sa, *Amorpha* înlocuiește masiv specii autohtone.

Dezvoltarea rapidă a comerțului, turismului, transporturilor și călătoriilor umane în ultimul secol a intensificat dramatic răspândirea speciilor de plante invazive, permițându-le acestora să treacă peste barierele geografice naturale. Căile de comunicație (maritime, aeriene, terestre) reprezintă coridorul primar de introducere a speciilor de plante alogene într-un nou areal.

Datorită rolului lor important în invazia plantelor, acestea reprezintă o prioritate pentru identificarea modelelor de distribuție a speciilor alogene și a potențialului lor de invazie în interiorul habitatelor. De aceea, terenurile asociate marginilor drumurilor sunt situri foarte potrivite pentru studierea răspândirii speciilor invazive.

Imigraţia speciilor adventive într-un nou areal poate avea loc prin ***introducerea lor accidentală*** (cu sau fără implicarea omului), prin ***importul pentru un scop limitat*** şi ***evadarea ulterioară din cultură*** (plante alimentare, furajere, ornamentale, industriale etc.) şi prin ***introducere deliberate***.

Pentru evitarea sau limitarea efectelor negative ale invaziei plantelor adventive asupra mediului şi economiei umane, aceste organisme trebuiesc supuse unui amplu și continuu proces de monitorizare, fiind necesare studii complexe asupra biologiei şi ecologiei lor.

Impactul plantelor invazive asupra economiei și societății umane este exemplificat în următoarele domenii:

În agricultură: unele dintre cele mai importante plante ruderale din culturile agricole din România sunt plante adventive (*Tabelul 1*). Aceste specii produc pierderi însemnate producţiei agricole, atât în mod direct (prin scăderea producţiei raportată la hectar), cât şi indirect (prin cheltuielile necesare combaterii acestora, pe cale mecanică, chimică, biologică etc.).

Tabelul 1 **Câteva dintre speciile ruderale adventive invazive, frecvente în culturile agricole din România (**Sîrbu,2011**)**

DENUMIREA	FAMILIA	ORIGINE	MOD DE INTRODUCERE
Amaranthus powelii S. Watson	Amaranthaceae	America de Nord	Accidental
Amaranthus retroflexus L.	Amaranthaceae	America de Nord	Accidental
Conyza canadensis (L.) Cronq.	Asteraceae	America de Nord	Accidental
Cuscuta campestris Yunck.	Cuscutaceae	America de Nord	Accidental
Datura stramonium L.	Solananceae	America	Accidental
Echinochloa oryzicola (Vasing.) Vasing.	Poaceae	Asia de E, SE	Accidental
Erigeron annuus (L.) Pers.	Asteraceae	America de Nord	Accidental
Galinsoga parviflora Cav.	Asteraceae	America de Sud	Accidental
Galinsoga quadriradiata Ruiz et Pav.	Asteraceae	Mexic	Accidental
Lycium barbarum L.	Solananceae	Asia de Est	Ornamental
Sorghum halepense (L.) Pers.	Poaceae	M. Mediterană	Accidental
Veronica persica Poir.	Scrophulariaceae	Asia de SV	Accidental
Xanthium orientale L. subsp. ***italicum***	Asteraceae	America de Nord	Accidental

În silvicultură: după Loewenstein (2008) cf. Sîrbu, 2011, ponderea terenurilor forestiere din SUA, care sunt invadate de plante adventive este cuprinsă între 3% (în Louisiana şi Arkansas) şi 19% (în Alabama), cu efecte negative dintre cele mai diverse asupra structurii fitocenozelor şi a productivităţii acestora.

În pescuit, navigaţie, industria hidroenergetică: plantele adventive invazive pot provoca mari daune industriei piscicole, industriei hidroenergetice şi chiar transporturilor navale din diverse zone ale globului **(Fig. 1).**

Fig. 1. Invazia masivă a speciei *Ellodea nuttalii* în Delta Dunării (foto: Sîrbu C.)

În activităţile recreaţionale: apariţia în zonele de litoral a unor specii adventive conduce la reducerea accesului populaţiei în arealele destinate activităţilor recreaţionale. De asemenea, multe dintre speciile introduse deliberat de către om, ca specii ornamentale, forestiere, antierozionale etc., pot deveni invazive în habitatele naturale ale unor regiuni, determinând reducerea atractivităţii acestora.

În sănătate: unele dintre speciile adventive pot provoca boli alergice sau chiar intoxicaţii multor persoane sensibile la polenul acestora ori la alţi compuşi biochimici eliminaţi în mediu, ceea ce conduce în final la alocarea unor mari sume de bani pentru refacerea sănătăţii. Spre ex. una dintre speciile cu potențial alergen foarte ridicat în Europa, *Ambrosia artemisiifolia* (ambrosie) **(Fig. 2),** originară din America de Nord, atunci când se dezvoltă în masă produce alergii, cu efecte dintre cele mai diverse la persoanele afectate (*Tabelul 2*).

Fig. 2. *Ambrosia artemisiifolia*, originară din America de Nord, una dintre speciile cu potenţial alergen foarte ridicat în Europa (foto: Sîrbu C.)

Tabel 2 **Frecvenţa (%) manifestărilor clinice la pacienţii cu polinoze provocate de *Ambrosia artemisiifolia* [Ianovici & Sîrbu, 2004]**

Referinţa bibliografică	**Rinite, Conjunctivite**		**Astm**	**Urticarii**	**Eczeme**
Kressman 1969	54,5		36,5	3	1,5
Boyer 1980	83		17	0	0
Kennel 1987	89	57	51	0	0
Cohen 1984	93	75	55	10,4	11
Garcia-Lebris 1987	97	85	38,5	6,7	3,8
Dechamp 1994	88,7	71	43,5		

Din analiza concentraţiilor lunare de polen aeropurtat (PG/m3) pentru taxonii aflaţi în fenofaza de înflorire pe parcursul lunii septembrie 2004, în mari comunităţi urbane din România (ex. Timişoara), se constată că ponderea cea mai mare a revenit speciei *Ambrosia artemisiifolia*, urmată de specii ale genului *Artemisia*, de diverse specii din familiile *Amaranthaceae* şi *Chenopodiaceae*, de genul *Urtica*, familiile *Poaceae*, *Plantaginaceae* etc. **(Fig. 3).**

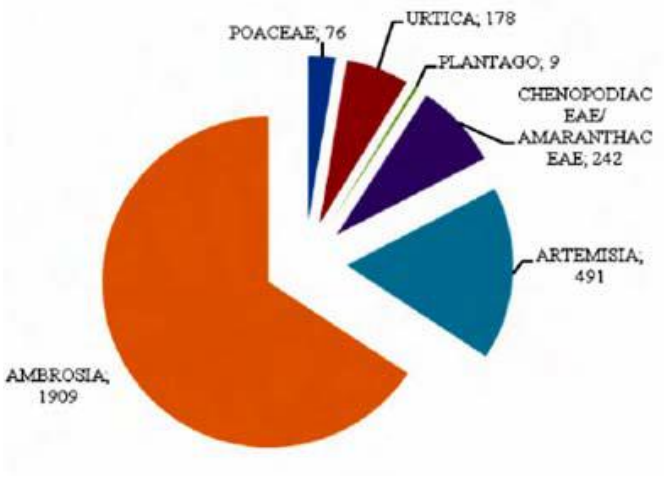

Fig. 3. Concentraţiile lunare totale de polen aeropurtat (PG/m3) pentru taxonii aflaţi în fenofaza de înflorire pe parcursul lunii septembrie 2004, la Timişoara [Ianovici & Sîrbu, 2004]

Unele specii adventive pot provoca afecţiuni grave ale pielii. Spre exemplu, specia *Heracleum antegazzianum*, originară din Caucaz, invazivă în Europa centrală, provoacă iritaţii puternice şi persistente ale pielii (*Fig. 4*).

Fig. 4. *Heracleum mantegazzianum*, specie puternic alergenă (foto: http://www.google.com/)

Alte efecte economice şi sociale [Levine et al. 2003; Lovel & Stone 2005; Alberternst & Böhmer 2006], cf. Sîrbu, 2011:

în activităţile de conservare şi restaurare a ecosistemelor: invazia unor specii în ecosistemele naturale conduce, implicit, la creşterea costurilor pentru restaurarea acestora şi conservarea ulterioară a comunităţilor biotice componente;

în transporturi: apariţia speciilor adventive în diferite zone geografice conduce de cele mai multe ori la degradarea infrastructurii de transport, precum şi la creşterea costurilor necesare întreţinerii acestora.

Un exemplu de specie adventivă invazivă ce provoacă pagube habitatelor şi comunităţilor vegetale naturale din Europa, precum şi pagube substanţiale de natură economică, este specia Reynoutria japonica Houtt. (Polygonum cuspidatum Siebold & Zucc.; Fallopia japonica (Houtt.) Ronse Decr), nativă în Asia de est (Japonia, Ins. Sachalin, Ins. Kurile, Corea, China, Vietnam).

Această specie a fost introdusă în Europa, în scop ornamental, mai întâi în Olanda (1823) [Alberternst & Böhmer 2006], cf. Sîrbu, 2011. Pepiniera Siebold din Leiden (Olanda) a furnizat material săditor de R. japonica în toată Europa, planta devenind în scurt timp atât de populară încât în 1847 a fost distinsă cu medalia de aur de către Societatea de Agricultură şi Horticultură (Utrecht, Olanda), pentru cea mai interesantă nouă plantă ornamentală a anului [Bailey & Conolly 2000], cf. Sîrbu, 2011.

Ca plantă scăpată din cultură, *R. japonica* apare menţionată la cca. 50 de ani după introducerea sa în grădini şi parcuri [Alberternst & Böhmer 2006], cf. Sîrbu, 2011: 1872 (Germania), 1882 (Polonia), 1886 (Marea Britanie), 1901 (în Norvegia) etc. Treptat, a devenit larg răspândită, ca plantă adventivă, în Europa [Barney et al. 2006], cf. Sîrbu, 2011, precum şi în America de Nord (1877) [Britton & Brown 1970; Forman & Kesseli 2003], cf. Sîrbu, 2011, în prezent fiind întâlnită în cele două continente între 43 şi 63° latitudine N.

În România, ca specie subspontană, *R. japonica* este menţionată de cca. şapte decenii [Paucă 1940, citată de Oprea 2005; Ţopa 1947], cf. Sîrbu, 2011, în prezent fiind răspândită în cca. 90 localităţi din judeţele: Arad, Satu Mare, Maramureş, Bihor, Bistriţa-Năsăud, Cluj, Alba, Hunedoara, Sibiu, Harghita, Mureş, Covasna, Braşov, Caraş-Severin, Mehedinţi, Gorj, Argeş, Bacău, Neamţ, Iaşi, Suceava **(Fig.5, 6).**

Fig. 5. Pajişte de luncă invadată de *R. japonica* la Corund, jud. Harghita (foto: Sîrbu C.)

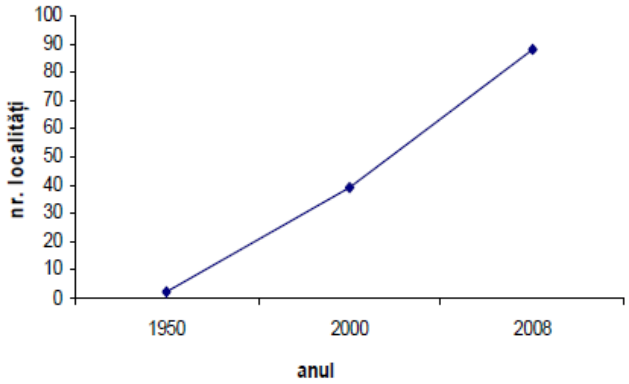

Fig. 6. Numărul de localităţi din România în care a fost raportată specia *Reynoutria japonica*, cf. Sîrbu, 2011

R. japonica este considerată ca fiind una dintre cele mai dăunătoare specii de plante adventive în cea mai mare parte a Europei şi a Americii de Nord, deoarece:

- comunităţile dense edificate de această plantă umbresc solul, reducând cu mai mult de 90% accesul luminii la nivelul solului [Barney et al. 2006], cf. Sîrbu, 2011;
- determină reducerea biodiversităţii speciilor native în habitatele invadate [Shaw & Seiger 2002; Wittenberg 2005; Pyšek 2006, 2008; Barney et al. 2006; Alberternst & Böhmer 2006], cf. Sîrbu, 2011;
- împiedică desfăşurarea normală a succesiunii vegetaţiei şi instalarea vegetaţiei native [Alberternst & Böhmer 2006; Wittenberg 2005; Shaw & Seiger 2002], cf. Sîrbu, 2011;
- reduce disponibilităţile de resurse ale habitatului pentru amfibieni, păsări, mamifere şi alte organisme [Forman & Kesseli 2003; Alberternst & Böhmer 2006; Pyšek 2006], cf. Sîrbu, 2011;
- când tulpinile aeriene ale plantei mor, în timpul toamnei şi iernii, solul dezvelit este uşor spălat de ape, ceea ce duce la creşterea eroziunii, mai ales pe malurile râurilor [Wittenberg 2005; Shaw & Seiger 2002], cf. Sîrbu, 2011;
- determină alterarea regimului de scurgere şi a calităţii apei râurilor şi deteriorarea proprietăţilor fizice ale solului [Barney et al. 2006], cf. Sîrbu, 2011;
- în Canada şi SUA, apare ca plantă ruderală în culturile agricole [Barney et al. 2006; Shaw & Seiger 2002], cf. Sîrbu, 2011.

Pe lângă pagubele determinate habitatelor şi comunităţilor vegetale, invazia speciei *R. japonica* presupune şi pagube substanţiale de natură economică. S-a estimat că pentru a combate (prin erbicidare) această specie la scară naţională în Marea Britanie, costurile s-ar ridica la cca. 1,56 miliarde lire (£) [Alberternst & Böhmer 2006], cf. Sîrbu, 2011.

Creşterea prolifică a rizomilor şi lăstarilor poate dăuna fundaţiilor, zidurilor, pavajelor, parcărilor, drumurilor, terasamentelor de cale ferată, lucrărilor de drenaj, structurilor antiinundaţii,

provoacă pagube în industria turismului, etc. [Shaw & Seiger 2002; Pyšek 2006, 2008; Wittenberg 2005; Alberternst & Böhmer 2006; Barney et al. 2006], cf. Sîrbu, 2011.

În concluzie *R. japonica* este o plantă ruderală invazivă a cărei combatere este foarte dificilă şi costisitoare, fiind privită ca o adevărată pacoste (ca şi *R.* × *bohemica* sau *R.sachalinensis*), atât în Europa, cât şi în America de Nord [Forman & Kesseli 2003; Weston et al. 2005; Wittenberg 2005; Tiébré et al. 2007; Shaw & Seiger 2002], cf. Sîrbu, 2011.

În numeroase ţări europene şi nord-americane, au fost impuse măsuri legislative speciale care interzic introducerea şi răspândirea speciei în habitatele naturale şi antropice [Child et al. 1992, citat de Forman & Kesseli 2003; Shaw & Seiger 2002; Forman & Kesseli 2003; Bailey & Conolly 2000, citat de Weston et al. 2005 etc.], cf. Sîrbu, 2011.

BIBLIOGRAFIE

Anastasiu P., Negrean G., 2007. Invadatori vegetali din România. Editura universitară din București, p.8 – 15;

Dumitrescu M., Grigorescu I., Nastase M., Dragota C., Kucsicsa G., 2010.The Main Environmental Driving Forces of the Invasive Plant Species in the Romanian Protected Areas, BALWOIS 2010 - Ohrid, Republic of Macedonia;

Maxim A. 2010. Conservarea biodiversității. Curs pentru uzul studenților de la ingineria și protecția mediului. Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară din Cluj-Napoca, p. 49 – 51;

Richard B.Primack, Pătroescu M., Rozylowicz L., Iojă C., 2008. Fundamentele conservării diversității biologice, Agir. p. 255-271;

Sărățean V., Moisuc A., Cotuna O., *Ambrosia artemisiifolia* L. An invasive weed from ruderal areas to disturbed grasslands. Facultatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară, Timișoara;

Sîrbu C. 2011. Impactul invaziei plantelor adventive asupra biodiversității naturale, economiei și sănătății umane: considerații generale. USAMV;

www.issg.org;

www.commons.wikimedia.org;

www.wikipedia.org;

Necesitatea perfecționării personalului didactic auxiliar

secretar Lidia Lionte, Școala Gimnazială „A. I. Cuza”, Dorohoi

Participarea personalului didactic auxiliar (secretari, contabili) la programele de formare aduce beneficii atât personalului cât şi unităţii.

Participarea la formarea continuă contribuie la dezvoltarea unor competenţe profesionale, de comunicare, muncă în echipă, să îşi asigure stabilitatea pe postul deţinut, utilizarea de noi tehnologii.

Principalele obstacole privind participarea personalului didactic auxiliar la formarea continuă sunt reprezentate de taxele de participare, distanţa faţă de locul unde se organizează cursul.

Efectele participării la cursuri asupra rezultatelor muncii de secretariat în şcoală o constituie creşterea calităţii muncii, reducerea timpului necesar realizării sarcinilor de serviciu.

Reforma în educaţie presupune în primul rând o foarte bună pregătire de specialitate. Formarea continuă prin activităţi nonformale urmăreşte: să anticipeze schimbările, să dezvolte competenţele profesionale de ordin practic aplicativ şi contextual.

Într-o epocă a noilor tehnologii informaţionale şi personalul didactic auxiliar,secretarii, sunt datori să-şi lărgească orizontul cultural în domeniul legislativ şi nu în ultimul rând să-şi dezvolte competenţele comunicative. Transformările care deja au avut loc în cadrul reformei învăţământului oferă aceastsă posibilitate.

Succesul în schimbările din educaţie este determinat şi de motivarea şi antrenarea personalului didactic auxiliar în etapele procesului de reformă. Astfel asimilarea şi punerea în practică a informaţiei din domeniul legislativ vin în sprijinul personalului care trebuie să-şi asume responsabilităţi, impune noi competenţe pentru care se cere un proces de formare personalizat.

Activitatea nonformală este o abordare a învăţării prin formare continuă prin activităţi plăcute, motivante.

În conformitate cu Planul de muncă al şcolii unde lucrez am coordonat în anul şcolar 2016-2017 un schimb de experienţă cu tema *Profesionalism la toate nivelurile de învăţământ*.

Activitatea a fost orientată spre realizarea următoarelor obiective propuse:

- asigurarea îmbogăţirii continue a competenţelor profesionale
- familiarizarea cu unele aspecte de studiere şi propagare a experienţelor avansate
- antrenarea în activităţi de formare
- promovarea unui parteneriat profesional prin schimb de experienţă

În calitate de oaspeţi au fost secretari şi contabili de la şcolile din municipiul Dorohoi şi împrejurimi.

Pentru discuţie am propus un spectru tematic şi activităţi cu specific profesional orientate spre realizarea obiectivelor.

Cu mesaj de salut a venit doamna director al unităţii, menţionând în context rolul compartimentului secretariat din şcoală şi impactul acestuia la nivel de unitate, comunitate, comunicarea cu alte instituţii.

Integrante au fost discuţiile colegilor secretari şi contabili de la unităţile şcolare participante care au împărtăţit exemple de bune practici .

În discuţii colegii secretari şi contabili au confirmat eficienţa, calitatea şi profesionalismul în activitatea compartimentelor de secretariat şi contabilitate.

Participanţii au avut posibilitatea să se edifice asupra unor probleme legislative.

Schimbul de experienţă a permis participanţilor să-şi împărtăţească experienţa şi practicile profesionale, să dobândească cunoştinţe noi, să îmbunătăţească comunicarea, să consolideze relaţiile profesionale, să dezvolte contacte utile pentru viitoarea lor activitate profesională.

Formarea continuă prin orice mijloace este o necesitate dictată de realitate.

Nu pot decât să le recomand colegilor să organizeze şi să participe la acest gen de activităţi. Este o ocazie de a dobândi noi impresii.

O alta activitate nonformală la care am participat a fost o masă rotundă organizată la Şcoala gimnazială “Spiru Haret “ Dorohoi. La masa rotundă, devenită un creuzet al ideilor a fost invitat şi un expert contabil. Activitatea a avut loc în scopul clarificării modului de calcul privind dobânzile obţinute prin H.J.

Sesiunea de discuţii a generat opinii şi luări de poziţii din partea invitaţilor. Informaţia acţionabilă – *calcularea dobânzii* – a fost elemental cheie care a pus la încercare abilitatea participanţilor de a procesa date concrete.

Ce aşteptări am avut? Să rezolvăm această problemă legislativă. Nu am reuşit dar schimbul de idei a fost benefic pentru toţi. Ne-am înarmat toţi cu răbdare să ascultăm colegii care au avut ceva de prezentat.Rezultatul m-a surprins plăcut admirând cum colegii mei sunt foarte bine pregătiţi profesional, aceasta reieşind din prezentările lor.

În final s-a evidenţiat necesitatea elaborării unor formule de calcul.

În următoarele zile s-a dat un comunicat în presa locală.

La sfârşitul fiecărei activităţi am analizat punctele tari şi cele slabe, oportunităţile oferite de aceste activităţi.S-au tras concluzii – stabilirea de elemente transferabile în vederea utilizării cu succes a informaţiilor prezentate.

Activităţile s-au realizat prin prezentare interactivă.

Participarea ca membru al proiectuluiui Erasmus + Traweling Word a fost o altă activitate nonformală.

Am participat la activităţi de lansare oficială publică de lansare a proiectului prin organizarea unei conferinţe. Am participat la activităţi de transfer de bune practici, la activităţi de achiziţii de servicii, echipamente, birotică, consumabile.

Închiderea oficială a fost făcută prin organizarea unei conferinţe privind diseminarea rezultatelor obţinute. Participarea la aceste activităţi a avut impact în formarea mea profesională.

Valenţele învăţării nonformale: identificarea, prin dialog, a experienţei unei alte persoane, documentarea pentru a face vizibilă experienţa personală, evaluarea oficială a experieneţelor respective.

Ca impact personal: aprofundarea şi lărgirea experienţei învăţării pe tot parcursul vieţii.

Cel mai important aspect în cadrul dezvoltării personale este legat de capacitatea de conducere şi organizare a propriei vieţi.Responsabailitatea, autoevaluarea, rezolvarea *situaţiilor – problemă*, dezvoltarea spiritului de iniţiativă, conştientizarea nevoilor de formare sunt cele mai importante lucruri.

Participarea la cursurile de formare organizate de CCD, alte instituţii de specialitate abilitate reprezintă alte forme de activităţi nonformale.

Şi personalul didactic auxiliar a înţeles că şcoala în care activează este o organizaţie cu normele, regulile, valorile ei particulare fiind o organizaţie în conexiune cu alte organizaţii.

Activitatea din cadrul compartimentului secretariat influenţează şi climatul şcolii.

Învățarea colaborativă

prof. Paula Mihaela Stoleru, Școala Gimnazială „A. I. Cuza”, Dorohoi

Învățarea colaborativă este acea modalitate de predare și învățare prin care elevii lucrează împreună, uneori în perechi, alteori în grupuri mici, pentru a rezolva una și aceeași problemă, pentru a explora o temă nouă sau a lansa idei noi, combinații noi sau chiar inovații autentice. Metodele interactive de grup determină și stimulează munca colaborativă desfășurată de cei implicați în activitate, ajungându-se la învățare într-un mediu sigur în care fiecare vine cu ceva, participă în mod efectiv la dezvoltarea propriilor competențe și deprinderi.

Cooperarea (conlucrarea, munca alături de cineva), presupune colaborarea (participarea activă la realizarea unei acțiuni, bazată pe schimbul de propuneri, de idei). Cu toate că cele două noțiuni sunt sinonime, se pot face delimitări de sens, unde colaborare reprezintă o formă de relații între elevi, ce constă în rezolvarea unor probleme de interes comun, în care fiecare contribuie activ și efectiv, iar cooperarea este o formă de învățare, de studiu, de acțiune reciprocă, interpersonală, cu durată variabilă care rezultă din influențările reciproce ale celor implicați. Rezultă că învățarea prin cooperare reprezintă o serie de acțiuni conjugate ale mai multor persoane (elevi, cadre didactice) în atingerea scopurilor comune prin influențe de care beneficiază toți cei implicați.

Principiile învățării colaborative:

1.Interdependenţa pozitivă, conform căreia succesul grupului depinde de efortul depus în realizarea sarcinii de către toți membrii. Elevii sunt dirijați către un scop comun, stimulați de o apreciere colectivă, rezultatul fiind suma eforturilor tuturor.

2. Responsabilitatea individuală, care se referă la faptul că fiecare membru al grupului își asumă responsabilitatea sarcinii de rezolvat .

3. Formarea și dezvoltarea capacităților sociale, stimularea inteligenței interpersonale care se referă la abilitatea de a comunica cu celălalt, de a primi sprijin atunci când este nevoie, de a oferi ajutor, la priceperea de a rezolva situațiile conflictuale.

4. Interacțiunea față în față ce presupune un contact direct cu partenerul de lucru, aranjarea scaunelor în grupa astfel încât să se poată crea grupuri mici de interacțiune în care Elevii să se încurajeze și să se ajute reciproc;

5. Împărțirea sarcinilor în grup și reflectarea asupra modului cum se vor rezolva sarcinile de către fiecare membru în parte și de către colectiv.

Se respectă principiile: egalitarist, anti-ierarhic și anti-autoritar, al toleranței față de opiniile celorlalți, al evitării etichetării.

Metode, strategii si tehnici care promovează învățarea colaborativă

Turul galeriei

Elevii sunt împărțiți pe grupuri de câte 4-5 membri. Pentru fiecare grup se distribuie materiale de lucru. Cadrul didactic prezintă grupurilor de elevi problema pe care trebuie să o soluționeze. Se precizează, de asemenea, faptul că unul dintre membrii fiecărui grup va avea rolul de ghid. Elevii interacționează în cadrul microgrupurilor pentru a realiza sarcina propusa. Fiecare grup își afișează produsul, la fel ca într-o galerie de artă.

Elevii care au rolul de ghid se vor plasa în locul unde este expus produsul grupului din care fac parte. Membrii grupurilor vizitează galeria, examinează fiecare produs, adresează întrebări de clarificare ghidului si pot face comentarii, pot completa ideile sau pot propune alte soluții. Fiecare grup își reexaminează propriile produse, prin comparație cu celelalte, valorificând comentariile vizitatorilor.

Pătratele divizate

Facilitează cooperarea în grup pentru rezolvarea unei probleme reprezentată prin figuri geometrice ilustrate. Se formează grupuri de câte 6 elevi. Cinci elevi cooperează pentru realizarea sarcinii, unul este observatorul. Grupurile de 5 elevi reconstituie pătratele ilustrate respectând regulile jocului. Observatorul din fiecare grup observa comportamentul grupului si îi reține: pe cei harnici, pe cei care nu colaborează, pe cei individualiști, pe trișori, pe cei care colaborează. La final se analizează activitatea grupurilor de către observatori care comunică cele constatate.

Cubul

Descrie, compară, asociază, analizează, aplică, argumentează: ex. observarea a doua flori prin comparație: descrie – cum arată florile, compară – asemănări – deosebiri, asociază – ce simți când te gândești la flori sau le privești, analizează – părțile componente, ce folosesc, aplică – dă exemple la ce folosesc, argumentează – e bine să plantăm flori?

Schimbă perechea

Facilitează rezolvarea sarcinii de lucru în perechi. Se împarte grupa în două în cercuri concentrice (un grup în interior celălalt în exterior) si se împart elevilor 2 feluri de simboluri. Se numără din 2 în 2, 1 – interior, 2 – exterior, și li se comunică sarcina de lucru. Elevii lucrează în perechi, iar la un semnal dat schimbă perechea (se analizează ideile perechilor, realizarea sarcinii de lucru de cei din exterior).

Gândiți, lucrați în perechi, comunicați

Elevilor li se spune că va urma o activitate în care li se va cere să discute singuri o anumită problemă. Se anunță problema și li se cere să se gândească individual la aceasta, timp de câteva

minute, după care să-și găsească un partener cu care să-și discute ideile. Activitatea nu trebuie să dureze decât câteva minute.

Amestecați-vă/ Înghețați/ Formați perechi (exercițiu care presupune mișcarea prin clasă)

Elevii se ridică și circulă liber prin clasă. Cadrul didactic spune „înghețați", iar aceștia se opresc. Cadrul didactic spune „formați perechi" și fiecare copil formează o pereche cu colegul cel mai apropiat de el în acel moment, așezându-se unde sunt locuri libere. Cadrul didactic adresează o întrebare pe care elevii o discută în perechi. Procesul se repetă de mai multe ori.

Concluzii

Învățarea prin colaborare dezvoltă capacitatea elevilor de a lucra împreuna la toate categoriile de activități educative, acoperind neajunsurile învățării individualizate, acordând, în același timp, o importanță considerabilă dimensiunii sociale, prin desfășurarea proceselor inter-personale. Colaborarea a fost și este utilizată în jocurile de rol, jocurile de creație, jocurile didactice, jocurile de mișcare. În joc elevii își asumă sarcini, roluri, fiecare colaborând pentru finalizarea obiectivului propus și pentru obținerea satisfacției finale.

Învățarea colaborativă poate fi la îndemâna fiecărui cadru didactic, cu condiția ca, încă din etapa de proiectare a activităților, sa vizeze tematici adecvate și să pună la dispoziția elevilor materialele corespunzătoare. Colaborarea înseamnă, înainte de toate, un câștig în planul interacțiunii dintre elevi, generând sentimente de acceptare si toleranță. Departe de a genera conflicte, ea instaurează buna înțelegere, armonia și stimulează comportamentele de facilitare a succesului celorlalți.

Bibliografie

1. FLUERAŞ, V. (2005) – *Teoria şi practica învăţării prin cooperare*, Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca;

2. STEELE, J., MEREDITH, K. Şi TEMPLE, C. (1998) – *Învăţarea prin cooperare,* Ghidul nr. V, Proiectul „Lectura şi scrierea pentru dezvoltarea gândirii critice";

3. PERETTI, A.; LEGRAND, J-A.; BONIFACE, J. (2001) – Tehnici de comunicare, Polirom, Iaşi;

4. GLAVA, A., GLAVA, C. (2002) – *Introducere în pedagogia preşcolară*, Dacia, Seria Dacia Educaţional, Cluj-Napoca

Collaborative Learning

prof. Paula Mihaela Stoleru, Școala Gimnazială „A. I. Cuza”, Dorohoi

Collaborative learning is that way of teaching and learning in which students work together, sometimes in pairs, sometimes in small groups, to solve one and the same problem, to explore a new topic or put forward new ideas, new combinations or even authentic innovations. Interactive group methods determine and stimulate the collaborative work carried out by those involved in the activity, learning in a safe environment where everyone comes up with something, and effectively participates in the development of their own skills and abilities.

Cooperation (collaboration, working with someone), involves collaboration (active participation in carrying out an action, based on the exchange of proposals, ideas). Although the two notions are synonymous, delimitations in meaning can be made, where collaboration is a form of relationship between students, which consists in solving problems of common interest, where each contributes actively and effectively, and cooperation is a form of learning, study, mutual action, interpersonal, with variable duration resulting from the mutual influences of those involved. It turns out that cooperative learning is a series of combined actions of several people (students, teachers) in achieving common goals through influences that benefit all those involved.

Principles of collaborative learning

1. Positive interdependence, according to which the success of the group depends on the effort made in carrying out the task by all of its members. Students are directed towards a common goal, stimulated by a collective appreciation, the result being the sum of everyone's efforts.

2. Individual responsibility, which refers to the fact that each member of the group assumes responsibility for the task to be performed.

3. Training and development of social skills, stimulation of interpersonal intelligence that refers to the ability to communicate with the other, to receive support when needed, to provide help, to the ability to resolve conflictual situations.

4. Face-to-face interaction involving direct contact with the work partner, arranging chairs in a group so that small interaction groups can be created in which students can encourage and help one other;

5. Sharing tasks in the group and reflecting on how they will be solved by each member and by the team.

The principles respected: egalitarian, anti-hierarchical and anti-authoritarian, of tolerance towards the opinions of others, of avoiding labeling.

Methods, strategies and techniques that promote collaborative learning

1. Gallery tour

Students are divided into groups of 4-5 members. Working materials are distributed for each group. The teacher presents to the groups of students the problem they have to solve, and announces that one of the members of each group will also act as a guide. Students interact in small groups to complete the proposed task. Each group displays their products, just like in an art gallery.

Students who act as guides will be placed exactly where the product of the group they belong to is displayed. Group members visit the gallery, review each product, ask questions to the guide, and comment, complete ideas, or suggest other solutions. Each group re-examines their own products, against the others, capitalizing on the visitors' comments.

2. Divided squares

Facilitates group cooperation to solve a problem represented by illustrated geometric figures. Groups of 6 students are formed. Five students cooperate to complete the task, while one is the observer. The groups of 5 students reconstruct the illustrated squares respecting the rules of the game. The observer from each group analyzes the group's behavior and notes them: the hard-working ones, the ones who do not collaborate, the individualists, the cheaters, and the ones who collaborate. At the end, the activity of each group is analyzed by the observers who communicate the findings.

3. The cube

Describe, compare, associate, analyze, apply, argue: e.g. observing two flowers by comparison: describe – how do flowers look like, compare - similarities - differences, associate - how do you feel when you think of flowers or look at them, analyze - the components, what is their use, apply - give examples of what they use, argue – is it good to plant flowers?

4. Change the pair

Facilitates solving the task of pair work. The group is divided in two concentric circles (one group inside, while the other outside) and divide the students into 2 kinds of symbols. They are counted 2 by 2, 1 - inside, 2 - outside, and are told the tasks. Students work in pairs, and, at a given signal, change the pair (the ideas of the pairs are analyzed, the accomplishment of the work task by those from outside).

5. Think, pair, communicate

Students are told that an activity will follow in which they will be asked to discuss a certain problem on their own. The problem is announced and they are asked to think about it individually, for a few minutes, after which to find a partner with whom to discuss their ideas. The activity should only take a few minutes.

6. Mix / Freeze / Pair up (class movement exercise)

Students get up and move freely through the classroom. The teacher says "freeze", and they stop. The teacher says "pair up" and each child forms a pair with the closest colleague at that time, sitting where there are vacancies. The teacher asks a question that the students discuss in pairs. The process is repeated several times.

Conclusions

Collaborative learning develops the ability of students to work together in all categories of educational activities, covering the shortcomings of individualized learning, while giving considerable importance to the social dimension, by conducting interpersonal processes. Collaboration has been and is used in role-playing games, creative games, teaching games, movement games. In the game, the students assume tasks, roles, each collaborating to meet the proposed goal and to obtain the final satisfaction.

Collaborative learning can be available to each teacher, provided that, from the design stage of the corresponding activities, to address appropriate topics and provide students with appropriate materials. Collaboration means, above all, a gain in terms of interaction between students, generating feelings of acceptance and tolerance. Far from generating conflict, it establishes good understanding, harmony and stimulates behavior that facilitate the success of others.

Strategii interactive de evaluare

Lista de lecturi – portofoliul, metodă alternativă de evaluare

prof. Simona Afloarei, Școala Gimnazială „A. I. Cuza”, Dorohoi

Din experienţa didactică de până acum pot spune că portofoliul este o metodă de evaluare utilizată cu plăcere şi care se bucură de multă atenţie din partea elevilor, deoarece li se oferă posibilitatea de a-şi demonstra originalitatea şi creativitatea. Tematica portofoliilor

este diversă şi adaptată nivelului intelectual al fiecărei clase.

În timpul unui semestru al anului şcolar, elevilor claselor V-VIII li se cere să completeze un portofoliu la literatură, care presupune alcătuirea unor fişe de lectură în urma

parcurgerii operelor recomandate ca lecturi literare suplimentare sau obligatorii. Fişa de lectură pe care o au de completat este concepută minuţios şi vizează formarea gustului pentru lectură, exprimarea clară a opiniei, dar şi o aplicare a noţiunilor de teorie literară studiate. Fişa de lectură la operele literare aparţinând genului liric, indicate în lista lecturilor suplimentare pentru clasele VII-VIII la începutul fiecărui semestru cuprinde precizarea titlului, autorului, volumului, anului apariţiei operei, încadrarea în gen şi specie, stabilirea elementelor de versificaţie, identificarea, pe text, a trăsăturilor genului liric, selectarea unor cuvinte noi din operă, precum şi alegerea fragmentelor preferate. În mod evident, fişa de lectură pe care o au de completat elevii claselor V-VI este mult mai simplificată, deoarece se urmaresc noţiunile din programă considerate obligatorii celor două clase. Pentru operele literare aparţinând genului epic indicate în lista lecturilor suplimentare, ceea ce interesează este precizarea titlului, autorului, volumului, anului apariţiei operei şi indicarea altor opere ale autorului, încadrarea în gen şi specie, stabilirea indicilor de timp şi spaţiu, identificarea personajelor şi a modurilor de expunere folosite, întocmirea unui rezumat al operei citite, selectarea unor cuvinte noi din operă, precum şi alegerea fragmentelor preferate.

Evaluarea unui portofoliu la literatură este una dintre cele mai dificile sarcini ale profesorului, de aceea, încă de la începutul întocmirii portofoliilor, le aduc elevilor la cunoştinţă elementele de care voi ţine seama în evaluarea de la sfârşitul semestrului. Grila pe care o utilizez în evaluarea portofoliilor urmăreşte lectura tuturor operelor indicate, punctarea riguroasă a elementelor prezente în fişa de lectură, capacitatea de argumentare orală a alegerii unui fragment preferat şi modalitatea de prezentare a portofoliului.

Opera lirică - clasele VII–VIII

Am început lectura Am terminat lectura

Autorul: / Volumul: / Editura: / Anul apariţiei volumului:

Alte opere ale autorului:

Titlul operei literare:

Genul literar: / Specia literară:

Versificaţia :

Poezia este formată din ……strofe . Strofa are……versuri.

Tipul de rimă:……..Măsura versurilor:……Ritmul ……

Eul liric (indici ai prezenţei, sentimentele exprimate):

Figuri de stil (epitete, comparaţii, personificări, metafore, repetiţii, enumeraţii, hiperbole, inversiuni, aliteraţii, asonanţe) cu citate din text: / Imagini artistice (vizuale, auditive, olfactive, tactile, dinamice) cu citate din text:

Titlul operei literare (structură, semnificaţie):

Vocabular (câteva cuvinte noi pe care le-ai învăţat din opera citită şi sensurile lor):

Citate preferate (scrise între ghilimele): / Impresii personale (de ce ţi-a plăcut lectura):

Opera epică

Am început lectura (data) Am terminat lectura (data)

Titlul operei literare: / Autorul: / Volumul: / Editura: / Anul apariţiei volumului / Alte opere ale autorului

Genul literar..... / Specia literară: / Opera este scrisă în:

Locul desfăşurării acţiunii:.....Timpul desfăşurării acţiunii:.....

Personaje:

Rezumat:

Moduri de expunere:

Vocabular: / Citate preferate (scrise între ghilimele, indicând pagina): / Impresii personale:

Baremul de evaluare al portofoliului la literatură

Lectura operelor indicate: 30 puncte

Punctarea riguroasă a elementelor prezentate în fişa de lectură: 30 puncte

Capacitatea de argumentare orală a alegerii unui fragment preferat: 20 puncte

Modalitatea de prezentare a portofoliului: 10 puncte

Oficiu: 10 puncte

Resurse educaționale digitale folosite în activitățile didactice ale biologiei

prof. Olariu Mihaela Cătălina, Școala Gimnazială „A. I. Cuza”, Dorohoi

Dezvoltarea profesională și învățarea în modelul tradițional devin deja de domeniul trecutului. Nu există experți în clase, iar profesorii și elevii trebuie să facă echipă pentru crearea unui mediu de învățare prin utilizarea tehnologiilor moderne. Astăzi, cel mai bun și cel mai important canal de distribuție este cel online. Mediul online sprijină abilitățile secolului XXI precum colaborarea, comunicarea și creativitatea.

Oportunitățile de învățare online și utilizarea resurselor educaționale deschise și a altor tehnologii pot reduce costurile asociate cu materialele necesare instruirii și eficientizează utilizarea timpului profesorului. Se poate vorbi despre o învățare combinată care îmbină oportunitățile de învățare față în față cu oportunitățile de învățare online. Gradul în care are loc învățarea online și modul în care este integrată în curriculum pot varia în funcție de școli, în funcție de dotările școlilor, de calificarea și de disponibilitatea profesorilor. Strategia de combinare a învățării online cu instruirea școlară față în față este utilă pentru a adapta diversele stiluri de învățare ale elevilor și pentru a le permite fiecărui cursant să studieze în ritmul propriu. În plus fiecare elev poate să aprofundeze de acasă sau de oriunde are un computer/ telefon conectat la internet.

Resursele online permit revoluționarea sistemului educațional, nu numai pentru că sunt convenabile și accesibile, ci pentru că permit ca întregul proces de predare și învățare să devină mai mai interesant și adaptat elevului digital. Astfel, se realizează o personalizare a învățării. Astăzi, elevii şi profesorii beneficiază de resurse online gratuite și resurse online plătite. Fiecare elev preferă resurse diferite în funcție de subiectele de interes și de stilul de învățare. Profesorii şi elevii doresc instrumente de bună calitate care să fie gratuite.

Pentru a oferi elevilor o experiență interesantă și interactivă la clasă, profesorii pot folosi pentru ore, teme și proiecte numeroase resurse digitale.

YouTube – unul dintre cele mai populare site-uri din lume – este o resursă foarte bună pentru conținut video educațional care poate fi folosit cu succes la clasă oferind atât o bibliotecă de videoclipuri (peste 10 milioane de videoclipuri educaționale) cât și posibilitatea de a crea și edita videoclipuri proprii. Iată ce poți face cu YouTube pentru clasă: un playlist cu videoclipurile favorite, poți să integrezi videoclipurile în site-ul sau blogul clasei, să faci videoclipuri cu capturi (transcrierea verbală a conținutului videoclipului), să creezi și să editezi adnotări, să adaugi subtitrări și melodii într-un videoclip și multe altele.

Materialele vizuale şi video creează emoţii puternice şi cresc concentrarea elevilor în timpul urmăririi lor, dar învăţarea este mult mai eficientă atunci când elevii sunt antrenaţi activ în crearea de astfel de materiale. Aceştia învaţă nu doar să-şi utilizeze competenţele digitale într-un mod organizat, ci şi să structureze şi sa organizeze informaţia pe care urmează să o prezinte, să alcătuiască un plan al prezentării astfel încât să comunice informaţia în mod eficient. Ei vor face trecerea de la statutul de primitori pasivi ai conţinutului la cel de creatori activi de resurse didactice, învăţarea devenind astfel auto-direcţionată şi conducând la satisfacţii personale, cu atât mai mult cu cât materialele astfel create pot fi partajate cu publicul larg prin intermediul canalelor online.

Să spui o poveste în mediul digital este o metodă care îi atrage pe elevi în procesul de învățare. Prin utilizarea unei palete de instrumente online elevii pot experimenta prin folosirea unui set de abilități importante și a unor metode multiple. Pot folosi text, conținut audio și video dar și imagini pentru a-și comunica ideile și pentru a-și întări abilitățile de scriere. (exemple: Haiku Deck, Storybird, PowToon, Pixton)

Infografice și postere educaționale

Cu aplicația web **PiktoChart** profesorii și elevii pot crea materiale vizuale de impact fără să fie necesare cunoștințe de design, pot alege din șabloanele existente, pot personaliza texte, grafice, diagrame pentru infografice, să adauge elemente interactive și multe altele. Aplicația Canva este de asemenea un instrument foarte util pentru a crea materiale (de ex. postere, invitații) în timp ce aplicația web ThingLink îți permite să creezi imagini online interactive (exemple: PiktoChart, Canva, ThingLink)

Aplicaţii pentru crearea de materiale video:

www.mysimpleshow.com – permite transformarea unui text (eseu, articol, discurs) într-o animaţie, printr-un procedeu foarte simplu in 4 paşi, asistaţi de tutoriale video foarte explicite

www.powtoon.com – permite crearea de prezentări animate, prin combinarea elementelor textuale, vizuale (imagini, video) şi auditive, oferind mai multă libertate de alegere decât mysimpleshow

www.videoscribe.com – program complex de creare de whiteboard animation, care permite explicarea unor fenomene prin inluderea de elemente de desenate, imagini, text şi naraţiune audio – din păcate, nu este un program gratuity

Aplicaţii pentru crearea de infografice/ organizatoare vizuale:

www.glogster.com, **www.thinglink.com**, **www.genial.ly**, **www.popplet.com** – permit realizarea de postere şi diagrame care să includă elemente audio şi video precum şi link-uri către site-uri externe

www.canva.com – aplicaţie de graphic design care permite crearea de postere, prezentări, elemente grafice pentru blog-uri cu un aspect profesionist

www.draw.io – software online ce permite realizarea de diagrame, scheme, organigrame, hărţi

venngage.com, **piktochart.com** – aplicaţii ce permit realizarea de infografice, oferind o varietate de templates şi sugestii pentru organizarea informaţiei statistice, şi nu numai, în mod visual

Aplicaţii pentru crearea de teste/jocuri interactive:

kahoot.com – permite crearea şi administrarea de teste/joc în grup, răspunsurile fiind înregistrate prin utilizarea de către elevi a dispozitivelor mobile

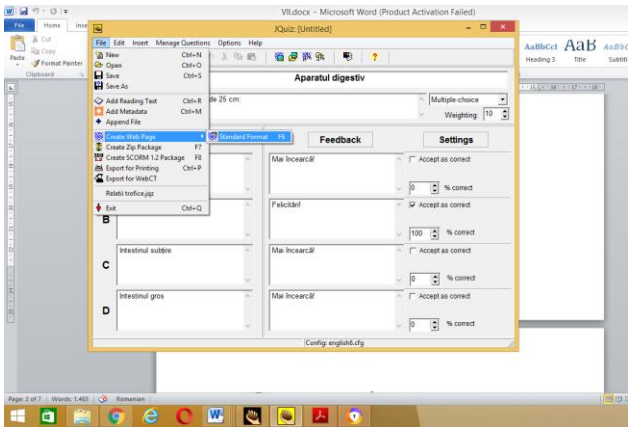
plickers.com – permite crearea şi administrarea de teste/joc în grup, răspunsurile fiind înregistrate prin utilizarea de către elevi a unor planşe conţinând anumite coduri, răspunsurile fiind înregistrate pe o aplicaţie de dispozitiv mobil folosită de professor

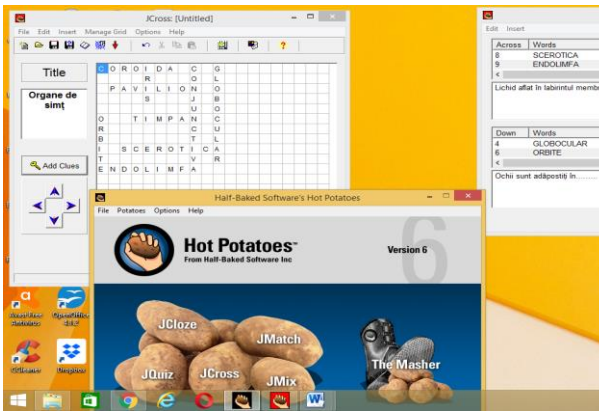
socrative.com – permite crearea şi administrarea de teste/joc, chestionare, aplicaţia înregistrând şi analizând răspunsurile

Hot Potatoes

Este un soft uşor de utilizat, atât de către profesori, cât și de către elevi si oferă o gama vastă de exerciţii. Hot Potateos cuprinde cinci cartofi, iar pe fiecare cartof apare numele unui tip de exerciţiu: JCloze, JMatch, JMix, JCross, Jquiz:

- JCloze cuprinde exerciţii de completare a spaţiilor goale;
- Jquiz cuprinde întrebări – răspunsuri cu alegeri multiple;
- JMix cuprinde exerciţii de ordonare a cuvintelor în cadrul unei propoziţii;
- Jcross cuprinde exerciţii de cuvinte încrucişate;
- JMatch generează exerciţii corespunzătoare pentru cei patru catofi prezentați mai sus.

Site-uri pentru învăţare colaborativă:

wikispaces.com – spaţiu care permite elevilor să creeze pagini colaborative, să posteze informaţii sub orice formă (textuală, vizuală, audio, video), precum şi să interacţioneze prin comentarii

padlet.com – spaţiu ce nu necesită înregistrare online, utilizabil foarte uşor de pe dispozitivele mobile, elevii putând să încarce materiale în orice format pe un link oferit de profesor

nowcomment.com – permite organizarea de discuţii online pe tema unor materiale încărcate în orice format

wordpress.com – unul dintre cele mai usor de folosit site-uri de blogging, permiţând postarea de mesaje însoţite de imagini şi materiale video, precum şi înregistrarea de comentarii.

Blogul clasei reprezintă cel mai simplu mod de a afișarea a lucrărilor sau proiectelor elevilor. Odată ce este proiectată această pagină web, se pot posta întregii clase diferite lucrări practice, teme, proiecte de lucrări realizate, citate celebre, jocuri. Actualizarea blog-urilor se realizează prin adăugarea unor texte noi. Asemenea unui jurnal toate contribuțiile sunt afișate în ordine cronologică inversă (de la cele mai recente care apar imediat, la vedere).

În zilele noastre, copiii știu cum să utilizeze calculatorul și internetul. Majoritatea școlilor din România au pagini web care pot fi ușor vizualizate prin intermediul blogului școlii.

Blogul clasei poate fi valorificat în cadrul orelor de anatomie în mai multe feluri:

- instrument de comunicare a unor informații, teme suplimentare, imagini, filmulețe, etc.
- instrument de sponsorizare a clasei deoarece în articolele publicate se poate face reclamă unor cărți de specialitate. Cel care citește accesează linkul, cumpără cartea și astfel se încasează un comision. Se mai pot posta și recame.
- instrument de promovare a performanțelor obținute în cadrul orelor de anatomie, la diferite concursuri.

Wikipedia este un site web care permite mai multor membri să editeze același document. Se creează astfel o colaborare a întregului colectiv pentru a edita cu atenție fișierul. Cuvântul „wiki” se referă la un site construit folosind software de editare colaborativă. Wikipedia este găzduită de Fundația Wikimedia, fundația non-profit care oferă infrastructura esențială pentru cunoașterea gratuită.

Mass-media online poate determina îmbunătățirea procesului de predare – învățare. De exemplu, se pot utiliza videoclipurile pentru a îmbunătăți predarea unei lecții: https://www.teachertube.com/video/united-streaming-138726 sau https://www.winschool.ro/.

Instrumente de studiu online a căror rol este de a motiva elevii, învățatul devine mai distractiv sau centrat pe elev. De exemplu elevii pot primi spre studiu activitatea inimii.

Jocuri digitale sunt asemănătoare cu jocurile educative. Se pot utiliza în momentul captării atenției sau la sfârșitul orei pentru fixarea cunoștințelor.

Există multe alte instrumente care pot fi utilizate și pot facilita actul educațional. Achiziționarea acestora depinde de bugetul școlii, de consiliul de administrație. Acestea pot include: camere digitale, camere video, camere de filmat sau LCD, proiectoare.

Podcast-urile dau posibilitatea oricui să publice fișiere pe Internet. Aici persoanele fizice se pot abona, pot primi fișiere noi de la cei care se ocupă de administrarea acestora. Deși podcast-urile reprezintă un fenomen nou studiile au arătat că diferențele în ceea ce privește lectura și podcastul sunteste minoră în ceea ce privește educația elevului.

Cu ajutorul dispozitivelor TIC profesorii încercă să dezvolte lecții noi, inovatoare și autentice care să aibă impact asupra elevilor, să-i educe. Profesorii încearcă să-i motiveze pe elevi să învețe, să participle la activități prin includerea gadget-urile, pe care de altfel aceștia le folosesc zilnic. Sistemul educațional trebuie să țină pasul cu evoluția tehnologiei pentru a motiva elevii, precum și pentru a ajuta la pregătirea elevilor pentru viitorul. Este foarte important ca elevii să se bucure de învățare. Prin intermediul tehnologiei educaționale în fiecare clasă, elevii au oportunitatea de a influența învățarea proprie.

Aparent, utilizarea instrumentele TIC de către cadrelor didactice pare controversată. În timp ce unii au integrat efectiv instrumentele TIC în clasă, alții parțial, iar unii au respins pur și simplu aceste tehnologii. Utilizarea TIC în activitățile didactice ale anatomiei trebuie să se schimbe pentru a le permite să facă față evoluțiilor recente.

Utilizare TIC în procesul educativ este frânată de lipsa de finanțare, care împiedică utilizarea unui calculator pentru fiecare elev și de intensitatea materialului științific care împiedică utilizarea e-learning-ului.

Studierea literaturii de specialitate demonstrează o relație clară între rolul profesorului în ceea ce privește modalitățile de utilizare a TIC și rezultatele obținute de elevi sau atitudinile lor. Acest lucru sugerează că componenta crucială în utilizarea TIC în cadrul învățării este profesorul și abordările sale pedagogice.

În general, majoritatea cercetărilor legate de TIC și anatomiei au arătat efectele pozitive ale utilizării TIC în cadrul predării anatomiei.

Concluzii

Pentru mine, ca profesor de biologie utilizarea instrumentelor digitale în procesul de predare-învățare-evaluare a antomiei are o importanță deosebită. Pe lângă faptul că utilizarea TIC are un rol informativ-formativ, în același timp instrumentele digitale fac această disciplină mai atractivă, mai ușor de înțeles.

Consider că integrarea tehnologiilor informaționale în cadrul orelor de anatomie reprezintă un progres, o ancorare la realitatea zilelor noastre, realitate în care suntem din ce în ce mai dependenți de tehnologie și de aceea trebuie găsite cele mai bune posibilități de integrare a TIC în munca noastră ca și profesori într-o maniera constructivistă. Aceasta face posibilă accesul la informații a elevilor, stimulează procesul didactic și întreține interesul elevilor pentru învățare, ei devin participanți activi.

Bibliografie

UNESCO *Information and Communication Technologies in Teacher Education, A planning guide; Division of Higher Education*, UNESCO, 2002, http://www.unesco.org/education/information/pdf;

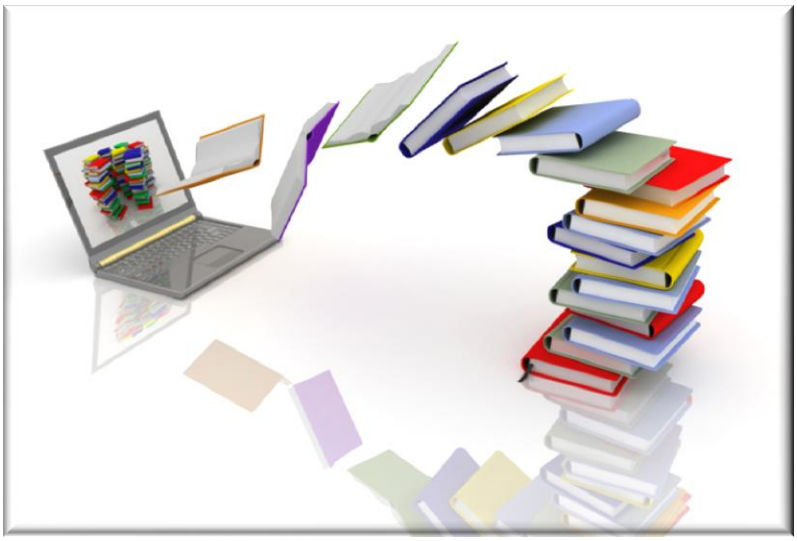
Utilizarea computerului în procesul de predare învăţare, https://didactika.files.wordpress.com/2008/05/modul-utilizarea-calculatorului-in-predare-invatare.pdf;

Rolul calculatorului în viața elevului, http://www.rasfoiesc.com/educatie/informatica/calculatoare/ROLUL-CALCULATORULUI-IN-VIATA-17.php;

Petrescu Maria, *Utilizarea dispozitivelor mobile în orele de matematică, https://iteach.ro/experientedidactice/utilizarea-dispozitivelor-mobile-in-orele-de-matematica*;

Conferinţa Naţională de Învăţământ Virtual, ediţia a IV-a, 2006, http://fmi.unibuc.ro/cniv/2006/disc/cniv/documente/pdf/sectiuneaD/1_12_constantin.pdf;

E-learning, https://ro.wikipedia.org/wiki/E-learning.

Conceptele specifice educației incluzive

prof. Dămii Elena, ISJ Botoșani

Primul pas în acest proces de deschidere spre filozofia incluziunii îl constituie pasul de clarificare conceptuală, respectiv înțelegerea conceptelor de bază din domeniul educației incluzive, pas important în stabilirea unui limbaj comun, specific incluziunii:

• ***Adaptare curriculară /curriculum adaptat*** - corelarea conţinuturilor componentelor curriculum-ului naţional (conţinuturi educaţionale, metode de predare- învăţare, metode şi tehnici de evaluare), mediului fizic şi psihologic de învăţare cu posibilităţile aptitudinale, nivelul intereselor cognitive, ritmul şi stilul de învăţare a copilului cu cerinţe educative speciale, în concordanţă cu obiectivele şi finalităţile propuse prin planul de intervenţie personalizat; adaptarea curriculară se realizează de către cadrele didactice de sprijin împreună cu membrii echipei pedagogice de la grupă/clasă (educatoare/învățător/profesorii de diferite discipline din planul cadru) prin eliminare, substituire sau adăugare de conţinuturi, metode, tehnici, etc;

• ***Afectare*** - o pierdere sau o anormalitate a structurii corpului sau a unei funcţii fiziologice (inclusiv a funcţiilor mintale). Prin noţiunea de anormalitate înţelegem aici variaţiile semnificative de la norma stabilită statistic (adică o deviaţie de la media populaţiei, stabilită conform normelor standard măsurate) şi ea trebuie utilizată exclusiv în acest sens;

• ***Anti-discriminare*** - acţiuni care se întreprind, printr-o abordare pozitivă, pentru a înlătura efectele discriminării;

• ***Atelier protejat*** – spațiul adaptat nevoilor persoanelor cu CES/dizabilități, în care acestea desfășoară activități de dezvoltare și perfecționare a abilităților, în vederea integrării în viața activă a tinerilor; poate funcționa în locații din comunitate, în centre de zi, în centre rezidențiale sau în unități de învățământ special/centre școlare de educație incluzivă;

• ***Centrul județean de resurse și de asistență educațională (CJRAE)*** - unitate conexă a învățământului preuniversitar, cu personalitate juridică, coordonată metodologic de inspectoratul școlar, care desfășoară servicii de asistență psihopedagogică pentru părinți, copii/elevi/tineri, cadre didactice și care coordonează, monitorizează și evaluează, la nivel județean, activitatea și serviciile educaționale oferite de către centrele logopedice interșcolare și cabinetele logopedice, centrele și cabinetele de asistență psihopedagogica, mediatorii școlari;

• ***Certificat de orientare școlară și profesională*** - document/act oficial eliberat de către CJRAE/CMBRAE, conform prevederilor cuprinse în Legea nr. 1/2011 respectiv Ordinului 1985/1305/5805/2016 din 4 octombrie 2016 privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea şi

intervenţia integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilităţi în grad de handicap, a orientării şcolare şi profesionale a copiilor cu cerinţe educaţionale speciale, precum şi în vederea abilitării şi reabilitării copiilor cu dizabilităţi şi/sau cerinţe educaţionale speciale; certificatul precizează diagnosticul/deficiența și orientează copiii, elevii și tinerii cu CES în învățământul de masă sau în învățământul special;

• ***Cerințe educaționale speciale (CES)*** – necesități educaționale suplimentare, complementare obiectivelor generale ale educației, adaptate particularităților individuale și celor caracteristice unei anumite deficiențe/dizabilități sau tulburări/dificultăți de învățare ori de altă natură, precum și o asistență complexă (medicală, socială, educațională etc.);

• ***Deficiență –*** absența, pierderea sau alterarea unei structuri ori a unei funcții (leziune anatomică, tulburare fiziologică sau psihologică) a individului, rezultând în urma unei maladii, unui accident sau unei perturbări, care îl impiedică să participe normal la activitate, în societate;

• ***Discriminare-politici***, practici sau comportamente care se materializează prin injustiţiefaţă de indivizi sau grupuri, din cauza identităţii lor sau a subscrierii acestora la o anumită identitate;

• ***Discriminare pozitivă*** - se produce când o persoană se bucură de un tratament preferenţial sau atunci când o persoană ocupă un post, doar în baza unor criterii etnice, sexuale sau de altă natură. În multe jurisdicţii, acest lucru este ilegal şi contrar politicilor de promovare a şanselor egale;

• ***Dizabilitate*** - rezultatul sau efectul unor relații complexe dintre starea de sănătate a individului, factorii personali și factorii externi, care reprezintă circumstanțele de viață ale acestui individ. Datorită acestei relații, impactul diverselor medii asupra aceluiași individ, cu o stare de sănătate dată, poate fi extrem de diferit. „Dizabilitatea“ este termenul generic pentru afectări, limitări ale activității și restricții de participare, conform Clasificării internaționale a funcționării, dizabilității și sănătății;

• ***Evaluare adaptată*** - diferenţiere care se realizează la nivelul practicilor de evaluare pedagogică a elevilor, pentru a răspunde cerinţelor educaţionale speciale ale acestora. Evaluarea pedagogică adaptată comportă mai multe niveluri, de la flexibilitatea pedagogică la acomodarea şi modificarea de substanţă a conţinutului evaluării, niveluri care se vor stabili în urma unei evaluări a nevoilor educaţionale speciale ale elevului. Adaptarea evaluării, în raport cu nivelul la care se produce, poate fi realizată de către cadrul didactic de la clasă (dacă este vorba de flexibilitate pedagogică sau adaptare) sau de către echipa multidisciplinară care se ocupă de caz (prin intermediul unui plan educaţional personalizat). Evaluarea adaptată se face în raport cu gradul de severitate al TSI, cu gradul de afectare a unei abilităţi sau a mai multor abilităţi şcolare;

• ***Educație incluzivă*** - proces permanent de îmbunătățire a instituției școlare, având ca scop exploatarea resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susține participarea la procesul de învățământ a tuturor persoanelor din cadrul unei comunități;

• ***Educație specială*** - ansamblul proceselor de punere în aplicare a programelor, activităților de învățare și asistență complexă de recuperare (compensare psihoterapeutică, medicală, socială, culturală), adaptate persoanelor care nu reușesc independent să atingă, temporar sau pe toată durata școlarizării, un nivel de dezvoltare corespunzător vârstei, pentru formarea competențelor de bază, în vederea pregătirii pentru viața de adult;

• ***Evaluare incluzivă*** – se exprimă prin trecerea de la o școală pentru toţi, la o școală pentru fiecare. Obiectivul general al evaluării incluzive este că toate procedurile de evaluare trebuie să sprijine incluziunea şi participarea cu succes a tuturor copiilor, inclusiv şi a celor cu CES;

• ***Evaluare complexă*** - presupune evaluarea sub aspect psihologic, pedagogic, medical şi social a copilului/elevului/tânărului cu CES, pentru etapa stabilirii diagnosticului iniţial, desfăşurându-se în cadrul unei instituţii abilitate. Evaluarea complexă periodică se organizează ori de câte ori se constată necesitatea la un copil/elev/tânăr cu CES şi, în mod obligatoriu, la toţi copiii/elevii/tinerii, în momentele de trecere de la o etapa la alta a intervenţiei educativ-compensatorii, de exemplu, la sfârşitul anului şcolar;

• ***Evaluare psihologică*** - are în obiectiv atât constatarea stadiului de dezvoltare, cât şi a potenţialului cognitiv şi socio-afectiv al copilului;

• ***Evaluarea pedagogică*** -se raportează la competenţele curriculare în grădinițe/școli şi Standardele de învăţare şi dezvoltare pentru copilul de la naştere la 7 ani/standardele curriculare, sub aspectul dublu al nivelului actual şi al potenţialului de achiziţii şi progres;

• ***Evaluarea sociologică*** - relevă problemele din mediul familial şi social, dificultăţile socio-economice, dificultăţile în relaţii, aşteptările şi opţiunile copilului, aşteptările şi opţiunile părinţilor şi personalului din domeniul educațional;

• ***Evaluarea medicală*** - evidenţiază dezvoltarea fizică şi starea de sănătate a fiecărui copil/elev/tânăr. Bilanţul stării de sănătate se finalizează cu recomandări privind prevenţia inadaptării şi promovarea educaţiei pentru sănătate. Diagnosticul de CES se pune unui copil/elev/tânăr după realizarea unor evaluări asupra nivelului cognitiv, al limbajului/abilității de comunicare, a legăturii dintre vârsta biologică şi cea mintală, condiţia medicală;

• ***Evaluare prin raportare la standarde sau norm***e - măsoară performanţele unui copil/elev/tânăr într-o anumită arie de dezvoltare, pornind de la un standard stabilit, cu scopul de a determina o întârziere sau o neconcordanţă faţă de respectivul standard. Fiecare copil/elev/tânăr

evaluat este comparat cu standardul aplicat, de regulă, cu punctajul mediu şi astfel se poate determina performanţa particulară a acestuia;

• Evaluare prin raportare la criterii – este un tip de evaluare care se axează pe evaluarea punctelor forte şi a deprinderilor unui copil, precum şi pentru identificarea nevoilor acestuia. Aceste evaluări ajută laelaborarea planului de servicii personalizat (PSP), precum şi a diverselor planuri educaţionale individualizate (PEI). Testele raportate la criterii şi aplicate copiilor cu dizabilităţi, stabilesc deprinderi şi comportamente-ţintă, pe care copiii urmează sa le realizeze;

• ***Evaluare prin raportare la individ*** - măsoară progresul copilului/elevul/tânărul, pe parcursul procesului său unic, de dezvoltare şi învăţare (se compară „copilul de ieri cu copilul de azi"). Pentru ca acest tip de evaluare să fie considerat unul adecvat copilului cu CES, setul iniţial de obiective trebuie să fie raportat la abilităţile şi potenţialul unic al copilului, şi nu raportate la standarde sau criterii, deoarece acestea pot fi unele restrictive pentru aceștia;

• ***Handicap*** - dezavantaj social rezultat în urma unei deficienţe sau incapacităţi, care limitează sau împiedică îndeplinirea de către individ a unui rol aşteptat de societate. Semnifică interacţiunea dintre persoana cu dizabilitate şi mediu; împiedică persoanele cu dizabilităţi să participe şi ele, în condiţii de egalitate cu ceilalţi. Persoanele cu dizabilităţi nu pot face unele lucruri cu uşurinţă, cu îndemânare, cu pricepere şi sunt nevoite să muncească enorm de mult pentru ca să reuşească; până la urmă, le efectuează, dar de cele mai multe ori, cu stângăcie şi cu efort colosal. Pentru evitarea ofensării sau complexării persoanei cu handicap vizate se apelează tot mai des la noţiuni, cum ar fi: dizabilitate, cerinţe educative speciale, nevoi speciale etc., care sunt mai uşor acceptate de acele persoane;

• ***Incapacitate*** - limitări funcționale cauzate de disfunctionalități (deficiențe) fizice, intelectuale sau senzoriale, de condiții de sănătate ori de mediu, care reduc posibilitatea individului de a realiza o activitate (motrică sau cognitivă) ori un comportament;

• ***Incluziune (școlară)*** - procesul permanent de îmbunătățire a serviciilor oferite de unitățile de învățământ, pentru a cuprinde în procesul de educație toți membrii comunității școlare, indiferent de caracteristicile, abilitățile, dezavantaje/ dificultățile acestora;

• ***Integrare (școlară)*** - procesul de adaptare a persoanei cu CES la normele și cerințele școlii pe care o urmează, de stabilire a unor relații afective pozitive cu toți membrii grupului școlar (grupă/clasă) și de desfășurare cu succes a activităților școlare;

• ***Normalizarea*** -este un termen care se referă la asigurarea condiţiilor de viaţă corespunzătoare pentru persoanele cu cerinţe speciale. Ea poate fi: fizică, funcţională, socială;

• O***rientarea şcolară şi profesională*** de către COSP vizează, pe de o parte, înscrierea copilului cu dizabilităţi şi CES sau doar cu CES în învăţământul special şi special integrat, iar pe de altă parte, şcolarizarea la domiciliu sau în spital a copiilor fără CES, nedeplasabili, din motive medicale. Copiii nedeplasabili din motive medicale pot avea sau nu CES şi, de asemenea, pot avea sau nu dizabilităţi;

• ***Prevenţie primară*** - acţiunile care se fac în vederea păstrării sănătăţii mintale a copilului în familie, şcoală şi societate

• ***Prevenţie secundară*** - intervenţiile specializate educaţionale, psihologice sau medicale în vederea restabilirii sănătăţii mentale a copilului în familie, şcoală şi societate.

• ***Planul de servicii individualizat*** reprezintă modalitatea de programare şi coordonare coerentă a resurselor şi serviciilor individualizate pentru copiii/elevii/tinerii cu cerinţe educaţionale speciale integraţi în unităţi de învăţământ de masă, fiind focalizat pe nevoile de dezvoltare ale acestora. Reprezintă un instrument de planificare a serviciilor psihoeducaţionale şi a intervenţiilor necesare asigurării dreptului la educaţie, precum şi în vederea abilitării şi reabilitării copiilor/elevilor/tinerilor orientaţi şcolar şi profesional de către COSP;

• ***Program de intervenție personalizat***(PIP) - un instrument de proiectare și implementare a activităților educațional-terapeutice, utilizat pentru eficientizarea activităților de intervenție și atingere a finalităților prevăzute în planul de servicii personalizat;

• ***Plan de servicii personalizat*** - modalitatea de programare și coordonare coerentă a resurselor și serviciilor individualizate pentru copiii/elevii/tinerii cu CES integrați în unități de învățământ de masă, focalizată pe nevoile de dezvoltare ale acestora;

• ***Plan educaţional individualizat*** (PEI) reprezintă instrumentul de organizare şi realizare coordonată şi coerentă a procesului educaţional pentru copilul/elevul/tânărul şcolarizat la domiciliu. Acest plan este elaborat şi revizuit de către cadrele didactice din unitatea de învăţământ rezidenţială.

• ***Plan educaţional personalizat*** (PEP)- reprezintă instrumentul care cuprinde obiectivele specifice de intervenţie psihopedagogică în cadrul şi în afara şcolii.

• ***Profesor itinerant și de sprijin*** - cadrul didactic cu studii superioare în domeniul psihopedagogic, care desfășoară activități de învățare, stimulare, compensare și recuperare cu elevii cu CES integrate în unitățile de învățământ de masă, în colaborare cu toți factorii implicați;

• ***Reabilitare*** - un proces destinat să ofere posibilitatea persoanelor cu deficienţe să ajungă (şi să se menţină) la niveluri funcţionale fizice, psihice şi/sau sociale corespunzătoare, furnizându-le

acestora instrumentele cu ajutorul cărora îşi pot schimba viaţa, în direcţia obţinerii unui grad mai mare de independenţă;

• ***Recuperare*** - se referă mai ales la restabilirea, refacerea sau reconstituirea unei funcţii umane, plecându-se de la premisa că aceasta s-a pierdut;

• ***Serviciile de educaţie alternativ***ă desfăşurate în incinta unităţilor spitaliceşti sunt o formă de şcolarizare alternativă, temporară, a elevilor şi tinerilor care suferă o internare pe perioada şcolarizării, înscrişi în unităţi şcolare de masă sau speciale care nu reuşesc, fără ajutor medical şi terapii specifice, să îşi desfăşoare normal activitatea educaţională în şcoala de proveniență.

• ***Școală incluzivă*** - unitatea de învățământ în care se asigură o educație pentru toți copiii/ elevii/tinerii și reprezintă mijlocul cel mai eficient de combatere a atitudinilor de discriminare și segregare. Copiii/elevii/tinerii din aceste unități de învățământ beneficiază de toate drepturile și serviciile educaționale, psihoterapeutice, medicale și sociale, conform principiilor incluziunii sociale, echității și al asigurării egalității de șanse;

• ***Școală profesională specială*** - institutie școlară care prin organizarea și desfășurarea procesului de predare-învățare-evaluare facilitează integrarea socioprofesională a elevilor prin certificarea calificărilor profesionale;

• ***Școală specială/centru școlar de educație incluzivă*** - unitatea de învățământ în care se asigură de către profesori specializați educație și intervenție psihopedagogică persoanelor cu diferite tipuri și grade de limitări/dizabilități/deficiențe.

Tehnici educaționale tradiționale și moderne

prof. Rotariu Corina Daniela, Liceul „Regina Maria”, Dorohoi

„Educația este întotdeauna un orizont, nu o destinație" (Nicolae Iorga)

Tehnologia educaţională se ocupă de tehnologia în educaţie. Este implicată în folosirea tehnologiei ca „instrument” pentru a intensifica procesul de predare-învăţare în cadrul tuturor disciplinelor. Tehnologia educaţională este preocupată de predarea şi învăţarea cu ajutorul tehnologiei. Cuvintele şi expresiile cheie legate de acest ultim domeniu includ: media; multimedia; hard-ware şi software; telecomunicaţii; procesare de date; medii informatice; a identifica, a evalua şi a strânge informaţia; şi mulţi alţii din sfera aceasta.

Acum întrebarea care se pune este, dacă această tehnologie educaţională funcţionează pe post de portavoce a educaţiei sau este doar un amortizor care ucide educaţia pe nesimţite. Se pare că nu am trecut încă în totalitate de hopul pre-judecăţii noului (care este deja vechi). Proverbul spune că nu poţi învăţa un câine bătrân trucuri noi, aş parafraza afirmând că nu poţi preda unui „bătrân al poporului” un limbaj nou. Încă mulţi dintre noi se tem ca nu cumva să ne prindă „păianjenul” de aceea Internetul nu este explorat la nivelul maxim nici de educatori şi nici de elevi sau studenţi. Aici aş putea exemplifica principalele utilizări ale Internetului în România: chat, verificarea poştei electronice, plagierea lucrărilor, vizitarea situ-urile cu conţinut îndoielnic. Încă nu am avut ocazia, cu excepţia a două sau trei cazuri, să mi se recomande în cadrul unui curs o pagină de web pentru aprofundare, extindere sau cercetare.

Creşterea şi educarea copiilor noştri este o investiţie crucială pentru viitorul societăţii Europene. Părinţii, ca educatori primari, au un rol vital în contribuţia şi asigurarea dezvoltării unor cetăţeni responsabili în acord cu valorile morale şi democratice. În secolul al XXI-lea impactul mediei, în mod special în cadrul existent al tehnologiilor comunicaţionale şi informaţionale, va creşte simţitor. Aceasta în contextul în care pe agenda Uniuniii Europene şi pe cea a guvernelor naţionale aceste tehnologii rămân o prioritate. Problema este dacă studiile care se vor face în urma sondajelor vor avea rezultate pozitive sau vor înclina spre polul opus.

Schimbările interioare cer timp, iar schimbările sociale nu aşteaptă, educaţia tradiţională trebuie compensată cu o altfel de educaţie care să fie în măsură să răspundă cerinţelor actuale ale unei societăţi care presupune în numai cîteva decenii o schimbare fundamentală înspre un nou mod de viaţă bazat pe o institutie inedită pe care cineva a numit-o „vila electronică”, pe şcoli şi corporaţii ale viitorului schimbate radical. În această societate ocupă din ce în ce mai mult teren educaţia la distanţă. Un avantaj ar fi instruirea mai flexibilă în timp şi spaţiu. Alt atu este şi extraordinarul

potenţial al învăţării studenţilor, dat de noile tehnologii electronice care pot face ca aceştia să se implice şi mai mult în procesul învăţării. Aceste tehnologii interactive permit de asemenea studenţilor să aibă un control mult mai mare asupra acestui proces decât ar fi posibil în multe din mediile de învăţare tradiţionale. S-ar părea că studenţii învaţă mai bine prin modul de tele-antrenare, decât prin predarea faţă în faţă. Studenţii îşi asumă o mai mare responsabilitate pentru învăţare.

Cu disponibilitatea larg răspândită de a avea un computer personal devin viabile două noi forme de tehnologii: multimedia (în special CD-ROM-ul) şi reţelele de calculatoare. CD-ROM-ul înseamnă cã un mare numãr de materiale de curs (inclusiv audio si video) pot fi distribuite studenţilor într-un mod eficace. Iar reţelele de calculatoare permit cursanţilor să beneficieze de e-mail şi conferinţe pe calculator. Deşi nici una din aceste dezvoltări nu prezintă capabilităţi cu totul noi în procesul de predare şi învăţare, ele reprezintă totuşi modalităţi de a prezenta mai multe informaţii şi asigură o interacţiune mai mare între studenţi şi instructori. Calculatoarele sunt folosite în educaţia la distanţă în mai multe moduri: e-mail, acces Internet, cursuri on-line, conferinţe pe computer şi conferinţe audiografice. Astfel, în timp ce mai toate serviciile Internet se pretează unor activităţi de informare, documentare, pentru activităţile mai complexe care presupun şi un anumit grad de interacţiune se folosesc e-mail-ul şi chiar www-ul sau conferinţele sau cursurile on-line care permit o interactiune în timp real.

La acestea se mai adaugã şi posibilităţile de lucru pe super-calculatoare aflate la distantã prin serviciile de Telnet pentru răsfoirea unor baze de date, şi alte facilităţi specializate.

Noile tehnologii educaţionale implică în acelasi timp o schimbare a rolului profesorului de la cel de expert la cel de facilitator sau de îndrumător, cât şi a structurii sistemului de învăţământ.

Evaluarea se poate include în procesul instrucţional, asigurând astfel studenţilor un feed-back (hrănire pe la spate) permanent care să îi orienteze.

Trebuie să apreciem valoarea acestor tehnolgii, însă pericolul pe care eu îl văd este acela de a înlocui persoana cu o maşinărie. Media nu cred că trebuie cosiderată un scop în sine, ci un mijloc (un alt sens al cuvântului „mediu”). Da, avem grămezi de informaţii, dimensiune instructivă ce nu s-a mai văzut, însă ce se va întâmpla cu dimensiunea formativă a educaţiei? Poate oare o reţea să-mi „formateze” mie drive-ul caracterului? Şi această întrebare aici nu fiinţează deloc ca discurs retoric, ci ca o întrebare răspunzătoare. O altă problemă pe care am întâlnit-o prin inter-mediul calculatorului este cea a limbajului. Se lansează ipoteza că pentru a fi eficiente, comunicaţiile electronice au nevoie de urgentă de un cod de meta-comunicare pentru a ajuta atît procesul de scriere cît şi pe cel de citire. Comunicarea implică mai mult decât emiţător, mijloc şi receptor. Cuvântul se transmite printr-un anumit mediu, astfel luând într-un anumit sens „forma vasului în care este pus.” Dacă în cadrul unei dezbateri pe internet, pe vreun canal de discuţie la un moment

dat se va folosi un eufemism, care va fi oare mesajul receptat de interlocutor (mai bine zis, aici, webcutor)? Unde este acea panică care te face să te scarpini după ureche, să priveşti în jos, în urma mustrării profesorului? Este adevărat că rezolvi totul acum prin inter-mediul unei webcam, dar unde va fi sentimentul acela de reuşită în urma reuşitei cân profesorul trece pe lângă tine şi te bate pe umăr?

Problema webcam-urilor duce la un fel de teleglobalizare, în care totul este supravegheat în cele mai mici detalii. S-ar putea să ne fi ajuns cuvintele „profetului" George Orwell, din a sa carte 1984. Acolo The Big Brother urmărea totul, s-a creat un nou limbaj (Newspeak), iar dragostea (relaţia) era aspru pedepsită. Imaginea vizuală, cvasi-perceptivă, înlocuieşte cuvântul, construcţia ideatică. Noile medii ar reprezenta, de aceea, un regres, o „anlfabetizare" a privitorului, prin eliminarea oricărui demers interpretativ, intelectual. De aceea s-ar părea că dl. preşedinte al Statelor Unite ale Americii ar fi iniţiat un amplu program de alfabetizare numit, „No Child Left Behind" (Nici un copil fără educaţie). Noile medii apar, spre deosebire de cele vechi, ca o prelungire a organelor noastre de percepţie, a văzului, şi nu o extensie a gândirii, a intelectului. Această dominaţie a „cafenelelor filosofice virtuale" poate duce la o orbire globală, prin pierderea contactului direct, nemijlocit cu realitatea fizică, cu faptele, cu experenţialul.

Totodată Internetul şi televiziunea sunt pericole majore în distorsionarea realităţii prin crearea unui sat global virtual. Multe din valorile educaţiei sunt bombardate de aceste mijloace media. De aceea s-au introdus anumite standarde de evaluare a unui program TV sau a unei pagini web. Părinţii au un rol major în a-i ghida şi asista pe copiii lor în această junglă a informaţiei, să-i însoţească în descoperirea internetului, pentru a face o disctincţie între ceea ce este acceptabil şi in-acceptabil (din punct de vedere moral), să-i ajute să devină „consumatori" (urăsc acest termen incandescent) maturi, sau mai bine zis oameni cu putere de discernământ.

Am văzut câteva din beneficiile şi pericolele care ne pândesc prin adoptarea noilor medii. Între aceste beneficii se află eficientizarea dialogului la distanţă şi asigurarea accesului liber la informaţie. Am trecut în revistă şi multele pericole, care deocamdată mocnesc, ne-având mediul propice producerii catastrofei. Unde este soluţia? Să stopăm şi să eliminăm Internetul din viaţa comunitară? Care ar fi, atunci, consecinţele unei astfel de soluţii? Greu de între-văzut. Probabil că pericolul, chiar real, nu rezultă din tehnologia însăşi, ci din modul în care înţelegem să o folosim.

Noile medii reflectă complexitatea societăţii noastre, aspectele pozitive şi negative ale acesteia. A încerca să curăţim mizeria acestora, să amputăm „link-urile" putrede este de dorit, chiar de apreciat, însă de cele mai multe ori utopic.

Dacă de-a lungul atâtor secole am încercat să schimbăm societatea, şi n-am reuşit, cum vom izbuti şă anihilăm sau să reducem la tăcere o reprezentare a ei, şi pe deasupra virtuală. Educaţia nu

trebuie să uite formarea interioară a studenţilor. Voi concluziona parafrazându-l pe Philip Yancey, din a sa carte dragă mie, What's So Amazing About Grace? Statul poate să închidă magazinele şi cinematografele duminica, dar nu poate constrânge populaţia să meargă să se închine. Poate aresta pe cei care comit infracţiuni şi crime, dar nu poate vindeca ura lor, cu atât mai puţin să-i înveţe să iubească. UE poate interzice imoralitatea promovată pe Internet sau prin televiziune, dar nu dorinţa; hoţia, dar nu pofta; înşelăciunea, dar nu mândria. Poate încuraja virtutea, însă nu sfinţenia. Fost-am eu aici eu şi acum portavoce ori amortizor?

„Inovaţie şi schimbare în educaţie"

Una dintre principalele întrebări la care învăţământul tradiţional încearcă să ofere răspuns în acest moment este: dacă şi în ce mod aplicarea noilor TIC în educaţie şi instruire, ceea ce denumim astăzi prin termenul *eLearning*, poate să ofere o alternativă viabilă pentru învăţământul tradiţional într-un context educaţional caracterizat prin fluiditatea rolurilor, demers didactic centrat pe student, resurse distribuite, structuri de colaborare virtuale şi lecţii asincron?

Utilizarea noilor TIC facilitează tranziţia de la modelul tradiţional al instruirii în clasă la o mai mare personalizare a conţinutului şi un mai mare control al celui care învaţă asupra procesului instruirii. Este de asemenea vizibil faptul că utilizarea noilor TIC facilitează stabilirea de noi relaţii între instituţii, profesori, comunitate, locul de muncă, familie şi persoana care învaţă. Balanţa globală a educaţiei s-a schimbat de la o abordare pedagogică închisă, încredinţată instituţiilor, şi strâns controlată de profesor, cu studenţi pasivi şi implicare minimă a părinţilor şi comunităţii, la una care este deschisă, transparentă, integrată în societate, care susţine iniţiativa studentului, facilitând colaborarea, cererea/întrebarea, interogarea, competenţele - deprinderile personale şi învăţarea continuă.

Plasând studentul în centru acestei noi paradigme a instruirii, se întrevede o schimbare de accent în educaţie de la *conţinut (content-based learning)* la *contextul învăţării* (*context based* learning). Trebuie să recunoaştem că aceste tendinţe au fost prezente în educaţie şi în special în mediile de instruire independent de utilizarea TIC, dar ele sunt consolidate prin posibilităţile oferite de TIC. În aceste condiţii, cel puţin două direcţii de acţiune majore se impun cu necesitate pentru saltul calitativ la o alternativă performantă:

Prima se referă la necesitatea unei *construcţii teoretice* care să ofere fundamentul pentru utilizarea noilor tehnologii în educaţie şi construirea unui mediu educaţional eficient;

A doua, se referă la *rolul, atribuţiile şi competenţele profesorului* în contextul specific al noului mediu tehnologic - prin prisma poziţiei particulare a acestuia, de *pivot* al unui sistem de învăţământ deschis şi/sau la distanţă.

Bibliografie

Breben Silvia, *Metode interactive de grup, Ghid metodic*, Craiova, Editura Arves,2002,

Oprea Crenguţa, *Suport de curs - Metode interactive de predare, învăţare, evaluare*, Craiova, Editura Arves, 2002,

Olalau Odetta Ioana, *Curs - Metode activ-participative*, Craiova, Editura Arves, 2016,

Preda Viorica, *Învăţarea bazată pe proiecte*, Craiova, Editura Arves, 2009.

Școala „A. I. Cuza”, Dorohoi

Cuvinte călătoare

Nr. IV, Anul 4

ISSN 2559 – 7027 ISSN-L 2559 - 7027